

Święto plonów w Tuchowie

15 sołectw gminy Tuchów dziękowało za tegoroczne plony podczas Dożynek Gminnych w Tuchowie.

Słoneczny dzień towarzyszył uroczystościom odbywającym się

18 sierpnia w tuchowskiej bazylice mniejszej oraz tuchowskim amfiteatrze, gdzie po tradycyjnym dzieleniu się chlebem nastąpiła prezentacja wieńców dożynkowych. Ich symbolika wyrażała przede wszystkim radość i wdzięczność za dary ziemi.

► str. 4-5

Baby boom w gminie Tuchów

Pierwsze w historii gminy Tuchów trojaczki to mieszkańcy Dąbrówki Tuchowskiej, którzy przynoszą radość każdego dnia swoim rodzicom – Monice i Krzysztofowi Piątkom.

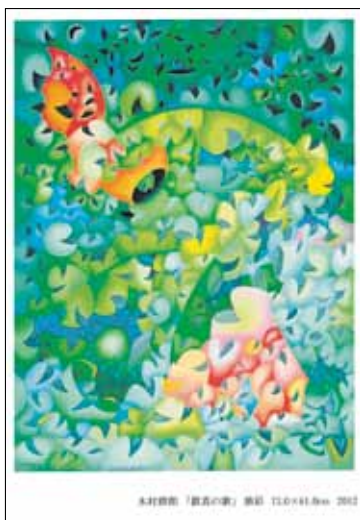
Rodzeństwo przyszło na świat 29 lipca w Krakowie, by cieszyć

najbliższych. Miesięczne dzieci: Zuzię, Filipa i Szymona odwiedzili burmistrz Tuchowa, Magdalena Marszałek, sołtys Dąbrówki Tuchowskiej, Jarosław Hudyka i radny Grzegorz Borgula, składając gratulacje szczęśliwym rodzicom.

Redakcja „Kuriera Tuchowskiego” życzy wytrwałości w codziennym trudzie wychowania oraz wielu powodów do uśmiechu każdego dnia.

Sztuka japońska w Muzeum Miejskim w Tuchowie

12 września (czwartek) o godz. 17.00 w Muzeum Miejskim w Tuchowie odbędzie się wernisaż wystawy grafik japońskiego artysty malarza – Tetsuro Kimury, nad którą patronat objęło Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie.

Celem wystawy jest upamiętnienie związku artystycznego i wspólnych działań Tetsuro Kimury z Tadeuszem Radwanem oraz jego córką, malarką – Lucją Radwan. Zapraszamy do obejrzenia grafik artysty tworzącego w nurcie realizmu magicznego!

► str. 20

Tuchów ostoją wielokulturowości

Akceptacja i poszanowanie kultur w ich odmienności i atrakcyjności towarzyszyły spotkaniom miast zaprzyjaźnionych z Tuchowem.

Podczas sierpniowych wydarzeń Tuchów stał się miastem, w którym

skrzyżowały się dziedzictwa kulturowe wielu miast europejskich. Postawa partnerskiego dialogu, gościnność mieszkańców, wymiana doświadczeń budowały atmosferę przyjaźni i współpracy na dalsze lata.

► str. 2

Pirackie Wakacje w Domu Kultury

W kolejnych już zajęciach wakacyjnych mogły uczestniczyć dzieci z gminy Tuchów podczas sierpniowej Przygody na Wyspie Radości, zorganizowanej w Domu Kultury w Tuchowie.

Od 19 do 23 sierpnia pracownia artystyczna „Promyczek” zamieniła

się w Nibylandię, a dzieci, które wzięły udział w zabawie w prawdziwych piratów. Warsztaty plastyczne, zabawy ruchowe, projekcja filmu, zabawa w podchody to tylko niektóre z atrakcji, z których mogli skorzystać najmłodsi.

Pracownia to miejsce przyjazne dla każdego, tworzone z myślą o potrzebach mieszkańców i przy ich współudziale. Już niebawem nowa oferta zajęć, warsztatów i spotkań.

► str. 13

Uroczysta gala podsumowaniem literackiego konkursu

29 września (niedziela) o godz. 15.00 w Domu Kultury w Tuchowie odbędzie się Gala VIII Konkursu Literackiego o Statuetkę Sowy Tuchówki 2019 pt. „Listy do Melaniasza”

Podczas gali zaprezentowana zostanie wydana przez Dom Kultury w Tuchowie antologia pokonkursowa pt. „Listy do Melaniasza”, a grupa teatralna „Fabuła” przedstawi powstałą w oparciu o nią inscenizację teatralną. Wydarzenie zakończy występ zespołu „Szpetni” z Tarnowa.

Serdecznie zapraszamy!

► str. 20

Sierpień bogaty w wydarzenia

Festiwale, konferencje, festyny, dożynki... to tylko niektóre z wydarzeń, które odbyły się w ostatnim miesiącu wakacji.

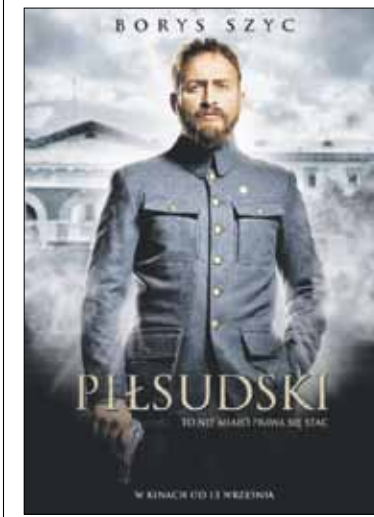
O pracowitych przedsięwzięciach, w których uczestniczyli mieszkańcy gminy, turyści oraz zagraniczni goście, projektach międzynarodowej współpracy oraz lokalnych działaniach w tekście burmistrza Tuchowa.

► str. 3

Niepodległościowe produkcje w kinie „Promień”

Piłsudski w reżyserii Michała Rosy i Legiony w reżyserii Dariusza Gajewskiego to dwa tytuły, obok których we wrześniu nie można przejść obojętnie.

Piłsudski – grany od 13 września – to opowieść o prawdziwym bohaterze, gotowym poświęcić wszystko, by poprowadzić Polskę do wolności.

Legiony – grane od 20 września – ukazują dojrzewanie do wspólnoty, której nadrzędną wartością staje się WOLNOŚĆ!

► str. 19

JANUSZ KOWALSKI

20 lat współpracy i wizja przyszłości

„W wartościach solidaryzmu, integracji i dialogu potencjał i siła Unii Europejskiej” – pod takim hasłem odbyło się XX Międzynarodowe Spotkanie Miast Bliźniaczych. Projekt ten dofinansowany był z programu Europa dla Obywateli przez Komisję Europejską.

Przedstawiciele z miast partnerskich przebywali w Tuchowie od 2 do 5 sierpnia 2019 r. Zgodnie z założeniami projektu podczas imprez i wydarzeń prowadzili europejski dialog międzykulturowy. Na Międzynarodowym Festiwalu Lokalnych Stowarzyszeń i Organizacji pokazane były piękne tradycje wskazujące na wartość tożsamości narodowych.

Międzynarodowy Festiwal Wina – Tuchovinifest – oraz Produktów Regionalnych ukazywał dziedzictwo kulturowe i międzykulturowe, które stanowi o sile i potencjale każdego narodu i wspólnoty europejskiej. Podczas koncertów zespołów artystycznych muzyka i taniec szczególnie

podkreślały to, co dla dzisiejszej, bezpiecznej i pokojowej Europy jest ważne, czyli wolność, równość i tolerancja. Zgodnie też z założeniami projektu podczas spotkań i konferencji przedstawiciele miast partnerskich odnosili się do zagadnień, które szczególnie w dzisiejszej Europie są istotne. Mówili o tym, że należy sięgać do źródeł solidaryzmu pomiędzy narodami Europy jako fundamentu, a tym samym wzmacniać go, bo on stanowi o przyszłości. Podkreślali, że ważne jest, aby szanować autorytety ojców – założycieli Unii Europejskiej, a tym samym wartości i idee,

które przed laty wnosili w budowanie bezpieczeństwa i pokoju europejskiego. Ale zwracali też uwagę na to, że każdy kraj musi posiadać własną, niezachwianą jakimikolwiek regulacjami tożsamość narodową. Pewnym jest, że pomyślna, bezpieczna i pokojowa przyszłość mieszkańców miast, państw i Unii Europejskiej to ciągła, systematyczna i konsekwentna integracja obywateli. Podczas tego spotkania zaprezentowany został dorobek społeczny i kulturowy miast partnerskich przez minione 20 lat realizacji wspólnych projektów. Zaś wizję przyszłości, na konferencji,

wyznaczyła burmistrz Magdalena Marszałek, a jej ramy programowe opublikowała na swoim profilu społecznościowym:

„WROTA EUROPY”
To pomyśl na wspólny projekt, który chcę zrealizować z naszymi zagranicznymi partnerami. Przedstawiłam go na ostatniej konferencji, jednak ciekawa jestem Waszego – mieszkańców – zdania i czekam na Wasze opinie. Projekt nie jest skomplikowany, mimo to może być bardzo pomocny podczas naszych wakacyjnych i zimowych podróży. Wiem, że wielu z nas zwiedza świat (nie tylko Europę) na własną rękę

i często poszukuje informacji o ciekawych miejscach, kierunkach godnych uwagi. I właśnie do tego ma posłużyć projekt „WROTA EUROPY”. Polega on na stworzeniu wspólnego przewodnika turystycznego, w którym znajdziemy opisy wszystkich 9-ciu miast partnerskich (zaznaczone na mapie), ich bazy gastronomicznej i noclegowej. Do tego opisy miejsc, które warto zwiedzić w tych miastach i w promieniu najbliższych 100 km. Każde miasto partnerskie miaoby dokładnie taki sam przewodnik przygotowany w języku ojczystym i angielskim. Uzupełnieniem przewodnika byłaby aplikacja na telefon, z tymi samymi informacjami co w przewodniku książkowym. I jak? Przydałby się nam w Tuchowie taki przewodnik do podróżowania? Jeśli tak – to ja zaczynam szukać źródła finansowania projektu. Jest on nowatorski, otwiera się na współpracę międzynarodową, także poza Unię Europejską (Baranivka), więc jestem dobrej myśli – znajdziemy źródło. Tym bardziej, że już jedna dobra dusza się znalazła, Pan Wojciech Skrucch zaoferował pomoc w realizacji projektu.

PROJEKT FINANSOWANY Z KOMISJI EUROPEJSKIEJ

kurier tuchowski

Wydawca: Dom Kultury w Tuchowie,
ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów

Redakcja: ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów; **tel./fax:** 14 65 25 436;

e-mail: kuriertuchowski@interia.pl; www.dk.tuchow.pl

REDAGUJE ZESPÓŁ: Janusz Kowalski (p.o. redaktora naczelnego), Maria Kras (zastępca redaktora naczelnego), Wiktor Chrzanowski, Jan Dusza, Andrzej Jagoda, Krzysztof Jasiński, Anna Madejska, Magdalena Marszałek, Grzegorz Mastalerz, Jarosław Mirek, Grzegorz Niemiec, Halina Piotrowska, Bożena Wrona.

Fotografie: Wiktor Chrzanowski, Ryszard Flądno, Krzysztof Jasiński, Wojciech Kras, Maciej Maziarka, Dawid Mirek.

Opracowanie graficzne: Dom Kultury w Tuchowie

Druk: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu; **Nakład:** 2000 egzemplarzy

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz opatrywania ich własnymi tytułami.

Artykułów niezamawianych redakcja nie zwraca i nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam.

Sierpień miesiącem plonów dla gminy!

Sierpień obdarzył nas nie tylko wspaniałą pogodą, ale także liczbą wydarzeń organizowanych w naszej gminie. Działo się dużo i było o nas głośno, oczywiście w tym pozytywnym znaczeniu. A to dla nas niewątpliwie powód do satysfakcji.

Miesiąc rozpoczęliśmy dwudniową imprezą – Tuchovinifest – która na tuchowski rynek przyciągnęła tłumy mieszkańców, ale też gości z innych rejonów Polski oraz z zagranicy. Zorganizowaliśmy to w taki sposób, by każdy mógł znaleźć coś interesującego dla siebie. Były zatem degustacje potraw lokalnych, lokalnego wina, ale nie tylko – Tuchów zgromadził prawie trzydziestu wystawców prezentujących swój produkt, co nas cieszy. Odbył się także konkurs win zorganizowany przez Małopolskie Stowarzyszenie Winiarzy. Na rynku miasto promowaliśmy w specjalnie wyznaczonej do tego strefie, a najmłodsi mogli skorzystać z przygotowanych dla nich atrakcji w wyznaczonej do tego strefie dziecka. Wszystko zakończyło się koncertem zespołu TULIA.

W sobotę odbył się niezwykle ciekawy „Festiwal stowarzyszeń

i organizacji non profit – kultura osadzona w tradycji i obyczaju ludowym”. Biorące w nim udział stowarzyszenia – oprócz uginających się od smacznych potraw stołów – zaprezentowały siebie w specjalnie przygotowanych konkursach, świetnie się przy tym bawiąc i dając radość innym. Było to niezwykle widowisko i miło doświadczać tego, jak mocno pielęgnowana jest nasza lokalna tradycja.

Początkiem sierpnia gościliśmy również delegację z naszych miast partnerskich, obchodząc jubileuszowe – XX Międzynarodowe Spotkanie Miast Bliźniaczych. Przebiegło ono w niezwykle ciepłej atmosferze poszanowania dla naszej tożsamości, czego dowodem była uroczystość patriotyczno-religijna na Furmańcu, rozmów o przeszłości, ale też wyznaczania nowych celów na przyszłość. Jednym z nich jest pomysł wydania wspólnego przewodnika turystycznego ukazującego bazę turystyczną i bogactwo regionów miast partnerskich. Byłoby to korzystne rozwiązanie dla mieszkańców naszych miast, którzy sami podróżując, mogliby odwiedzać właśnie miasta partnerskie.

Sierpień to miesiąc plonów. W całej gminie odbywały się dożynki.

Najpierw w poszczególnych sołectwach, później uroczyste gminne w Tuchowie, powiatowe w Wojniczu i ogólnopolskie na Jasnej Górze. Podczas dożynek gminnych za swą działalność został wyróżniony pan Kazimierz Gawryał – najlepszy sołtys w gminie Tuchów oraz pan Jerzy Łącki – najlepszy sołtys powiatu tarnowskiego. Natomiast wieniec dożynekowy z Buchcic otrzymał III miejsce w powiatowym przeglądzie wienców dożynekowych. Delegacje z Buchcic, Lubaszowej, Karwodrzy, Zabłędzy, Piotrkowic i Siedlisk wzięły udział w Ogólnopolskich Dożynkach na Jasnej Górze. Dożynki to wspaniały sposób wyrażania wdzięczności za trudną pracę rolników, dzięki którym na naszym stole każdego dnia pojawia się chleb.

Sierpień to też miesiąc wakacji i zabawy, z której mogły skorzystać dzieci w Siedliskach, Jodłowce Tuchowskiej i Tuchowie. Dom Kultury w Tuchowie i jego filie zorganizowały letnie turnusy, zapewniając świetną zabawę najmłodszym. Wakacyjny czas beztrudnie zakończyliśmy 31 sierpnia z Radą Osiedlową – Tuchów Lewobrzeżny, która przygotowała moc atrakcji dla dzieci oraz Mobilnym Kinem Plenerowym, które w Dolinie

Białej zaprosiło na filmowe seanse. Przed nami kolejne projekty dla dzieci, młodzieży i seniorów, o których pracownia „Promyczek” naszego Domu Kultury będzie informowała na bieżąco, a ja serdecznie zachęcam do skorzystania z oferty w roku szkolnym, który właśnie rozpoczęliśmy. Z tej okazji życzę wszystkim uczniom jak najlepszych wyników w nauce i sukcesów w rywalizacji międzyszkolnej; rodzicom i nauczycielom – wytrwałości i zrozumienia.

Za cały miesiąc pracy, za te mniejsze i większe sukcesy naszej gminy składam serdeczne podziękowania przede wszystkim mieszkańcom, którzy swą postawą budują to miasto. Jesteście otwarci i gościnni i dzięki temu nasze miasto dobrze widzą inni i dobrze o nim mówią. Dziękuję wszystkim pracownikom Domu Kultury w Tuchowie, jego filii, Urzędu Miejskiego, radnym – opiekunom delegacji, służbom mundurowym: straży, policji, ochronie. Dziękuję delegacjom naszych miast partnerskich, ich tuchowskim opiekunom i przyjaciołom. Dziękuję sołtysom za organizację dożynek wiejskich i gminnych, gratulując jednocześnie sukcesów i życząc następnych, stowarzyszeniom i Kołom Gospodyń

Wiejskich – uczestnikom pięknego, podtrzymującego tradycję festiwalu oraz rolnikom za ich ciężką pracę. Dziękuję wszystkim ludziom dobrego serca, którzy podczas dożynek w Tuchowie zaangażowali się w akcję charytatywną na rzecz rehabilitacji Filipa. To ważne, a Wasze zaangażowanie piękne.

Sierpień był miesiącem pracowitym, ale i owocnym w każdym wymiarze. Po raz kolejny przekonałam się, że otaczają mnie ludzie tworzący zespół, z którym można podejmować nowe wyzwania. Zatem do dzieła!

**Burmistrz Tuchowa
Magdalena Marszałek**

W sobotę 3 sierpnia na cmentarzu nr 163 na Furmańcu odbyła się uroczystość patriotyczno-religijna mająca na celu oddanie hołdu poległym żołnierzom narodowości węgierskiej i polskiej. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele miasta partnerskiego Martfű na Węgrzech.

Od poniedziałku 29 lipca przedstawiciele Instytutu i Muzeum Historii Wojen w Budapeszcie wraz z Dowództwem Uzupełnień, Przygotowań i Wyszkożeń Wojska Węgierskiego oraz 11. Małopolską Brygadą Obrony Terytorialnej prowadzili prace pielęgnacyjne na cmentarzu nr 164

Uroczystość na cmentarzu na Furmańcu

z okresu I wojny światowej. Pomagali im również mieszkańcy Tuchowa, szczególnie pan Krzysztof Patyk. Zwieńczeniem tych prac była wspólna uroczystość patriotyczno-religijna, która odbyła się w sobotę 3 sierpnia o godz. 15.00 na cmentarzu nr 163 na Furmańcu.

Uroczystość rozpoczęła się odegraniem hymnów narodowych Węgier oraz Polski. Prowadzący uroczystość Wiktor Chrzanowski – zastępca burmistrza Tuchowa powitał przybyłych gości, którymi byli:

- Adrienne Körmendy – konsul generalna Węgier w Krakowie,

- posłowie na Sejm RP: Michał Wojtkiewicz i Wiesław Krajewski,
- Marcin Przewoźniak – zastępca dyrektora Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie,
- mjr Bartosz Kubal – przedstawiciel 11. Małopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej,
- ppłk Roland Maruzs – przedstawiciel Dowództwa Uzupełnień, Przygotowań i Wyszkożeń Wojska Węgierskiego,

- por. Zoltan Zeller – przedstawiciel Instytutu i Muzeum Historii Wojen w Budapeszcie,
- Magdalena Marszałek – burmistrz Tuchowa,
- Stanisław Obrzut – przewodniczący Rady Miejskiej w Tuchowie,
- Marek Sawicki – konserwator nadzorujący prace.

Po wspólnej modlitwie odmówionej przez o. Kazimierza Pelczarskiego złożono kwiaty i wieniec przy pomniku.

UM Tuchów

ANNA MADEJSKA
JANUSZ KOWALSKI

„Na Wniebowzięcie zakończone żęcie”

Dożynki Gminne w Tuchowie

18 sierpnia, zatem tuż po święcie Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, mszą świętą w bazylice mniejszej w Tuchowie rozpoczęliśmy Dożynki Gminne, na które przybyły delegacje dożynkowe, by wyrazić wdzięczność za tegoroczne plony. Po mszy, w barwnym korowodzie, w asyście Sanktuaryjnej Orkiestry Dętej, uczestnicy udali się do amfiteatru, gdzie nastąpiło poświęcenie chleba, podzielenie się nim z mieszkańcami i przybyłymi gośćmi oraz zaprezentowanie dożynkowych wieńców.

Gospodarz uroczystości, Magdalena Marszałek, powitała przybyłych gości, wśród których znaleźli się: Wojciech Skruch – radny Województwa Małopolskiego, radni Powiatu Tarnowskiego: Grażyna Karaś, Bogdan Płachno, radni Rady Miejskiej w Tuchowie na czele z przewodniczącym Stanisławem Obrzutem, proboszcz parafii pw. św. Jakuba Apostoła – ks. Alfons Górowski, proboszcz parafii pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny – o. Bogusław Augustowski, Krąg Przyjaźni Niemiecko-Polskiej z Illingen, staroście dożynek: Maria Wiśniowska z Lubaszowej i Henryk Łątka z Siedlisk, sołtysi i przewodniczący rad osiedlowych, delegacje dożynkowe z poszczególnych sołectw z wieńcami dożynkowymi, dyrektorzy, prezesi, kierownicy instytucji państwowych i samorządowych, właściciele i przedstawiciele prywatnych zakładów pracy z terenu całej gminy, mieszkańcy gminy i przybyli goście. Po powitaniu starostowie dożynek wręczyli pani burmistrz chleb z nowego zboża, zwracając się do niej słowami: „dziel nim sprawiedliwie tak, aby nikomu chleba nie brakowało”, po czym burmistrz, starostowie, przedstawiciele Rady Miejskiej, osoby duchowne częstowały chlebem z nowego zboża wszystkich uczestników święta plonów.

Po tym wymownym geście nastąpiła prezentacja wieńców dożynkowych z poszczególnych sołectw

poprzedzona literackim wprowadzeniem oraz wyjaśnieniem symboliki ukrytej w dziele ludzkich rąk.

Wieniec zaprezentowany przez delegację z Buchcic miał kształt podwójnego serca, które wraz z kielichem i hostią nadały mu wymowę mistyczną, podkreślając moc Bożego miłosierdzia. Kielich i hostia odwoływały się do pokarmu zarówno tego codziennego, efektu pracy rąk ludzkich, jak i do tego, który daje ukojenie i siłę. Umieszczenie kielicha i hostii w sercu symbolizowało ofiarę, jaką z miłości złożył Chrystus i do jakiej nas wzywa, bo nie liczy się wcale wspaniałość twego działania, ale miłość, jaką w nie włożyłeś; nie to, jak wiele uczyniliśmy, ale przede wszystkim to, jak wiele miłości włożyliśmy w swe czyny.

Wieniec zaprezentowany przez delegację z Burzyna przedstawiał kielich i hostię, odwołując się do eucharystycznych znaków, poprzez które Bóg wchodzi w dialog z człowiekiem. Chleb jest przede wszystkim darem Bożym i źródłem życiowej siły dla człowieka. Symbolizuje ciało Chrystusa, z którego złożył ofiarę. Wino również było darem Bożym, symbolizującym radość, zamożność, powodzenie i błogosławieństwo, a w wymiarze mistycznym – przelaną za ludzi krew. Tę zażyłość człowieka z Bogiem podkreślały słowa Jana Kasprowicza: Żyli dwaj staruszkowie/ W ogromnej zażyłości/ Ze staruszkami Panem Bogiem/ Prostym jak oni prosili.

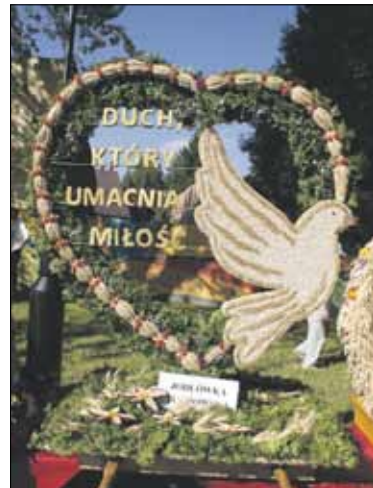
(...)/ Przyjaźń to była szczerą,/ przyjaźń to nie na żarty(...).

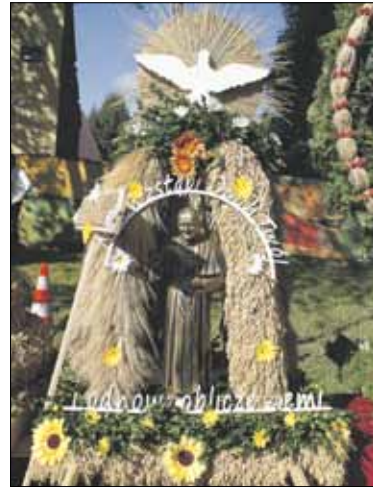
Wieniec zaprezentowany przez delegację z Dąbrówki Tuchowskiej posiadał kształt korony symbolizującej dumę i radość z zebranych plonów, ale również podkreślał przemijalność i zmienność ludzkiego życia. Jego istotną częścią był chleb – jako pokarm potrzebny człowiekowi do życia, a jednocześnie znak relacji, w jakie wszedł Bóg z nami, naszym czasem i przestrzenią. Prezentacji wieńca towarzyszyły słowa Wisławy Szymborskiej: Czemu ty się, zła godzino,/ z niepotrzebnym mieszasz lękiem?/ Jesteś – a więc musisz minąć./ Miniesz – a więc to jest piękne.

Wieniec zaprezentowany przez delegację z Jodłówki Tuchowskiej miał kształt serca symbolizującego zarówno wszelki wymiar ludzkiej egzystencji, jak i Boże miłosierdzie. Znajdująca się w środku gołębicą odnosiła się do ludzkiego pragnienia umacniania miłości z Bogiem i ludźmi, a pragnienie pokoju wyrażały słowa wprowadzające wieniec dożynkowy na scenę: Poznajemy Twoją miłość ojcowską, gdy kruszysz twarde ludzkie serca i w świecie, rozdartym przez walki i niezgodę czynisz człowieka gotowym do pojednania.

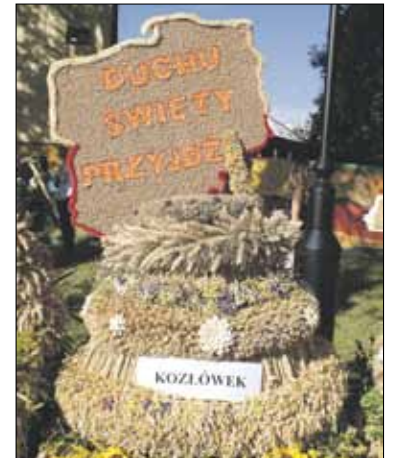

Wieniec dożynkowy zaprezentowany przez delegację z Karwódrzy kształtem przypominał kielich,

w którym znajdowała się figura świętego Jana Pawła II. Kielich to naczynie, do którego można przyrównać cielesną powłokę człowieka. Jako szczególnie naczynie Bóg wybrał sobie Karola Wojtyłę, który jako papież stał się naczyniem niosącym pokój i pojednanie. Przypomniane zostały również słowa Jana Pawła II z roku 1979: Wołam, ja, syn polskiej ziemi, a zarazem ja, Jan Paweł II, papież. (...) wołam wraz z wami wszystkimi: Niech zstąpi Duch Twój (...) i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!

Wieniec dożynkowy zaprezentowany przez delegację z Kozłówek posiadał kształt kuli symbolizującej świat wołający o obecność Ducha Świętego. Swą troską ma on otaczać wszystkich ludzi, a w szczególności nas, Polaków. To jego moc ma niwelować podziały i jednoczyć, by iść naprzód, bo: Duch Święty jest tym, który porusza Kościół, który działa (...) w naszych sercach, jest tym, który czyni każdego chrześcijanina wyjątkową osobą, ale z tych różnych ludzi czyni jedność.

Wieniec zaprezentowany przez delegację z Lubaszowej uwity był z czterech ramion rozchodzących się na cztery strony świata, a wieńczył go biały gołąb, symbolizujący Ducha Świętego, który swą opieką otacza cały świat, bo Duch nigdy nie zaprzestanie być strażnikiem nadziei w sercu człowieka. W Nim cała ludzka historia jest z góry przeznaczona do szczęśliwości.

Wieniec zaprezentowany przez delegację z **Łowczowa** wprowadzał opis pól z Chłopów W. S. Reymonta: *Wyrośle, zielonawe ściany żyta pochylały się nad miedzę pod ciężarem kłosów, zwisających kieby te rdzawe dzioby piskląt, pszenice szły już w słup, stały hardo, lśniąć czarniawymi piórami, zaś owsy i jęczmiona, ledwie rozkrzewione, zieleniały kiej łąki w płowych przesłonach mgieł i światła.* Wieniec miał kształt tradycyjnej korony. Uwity z różnorodnych zbóż symbolizował płodność ziem traktowanych z troską i miłością. Kompozycję dopełniało bogactwo ziół posiadających cenne właściwości lecznicze i odżywcze.

Wieniec zaprezentowany przez delegację z **Mesznej Opackiej** miał kształt korony, którą tworzyły cztery ramiona symbolizujące cztery strony świata oraz cztery żywioły. Jednym z nich jest ziemia – żywioł, ale i dar! Koronę okalały łzy odnoszące się do ludzkich, najszczerzych emocji,

które towarzyszą nam w codziennej trosce o dar ziemi. Łzy płyną, gdy jesteśmy smutni, ale również wtedy, gdy jesteśmy dumni. Wyrazem tej dumy jest chleb – najcenniejszy owoc pracy ludzkich rąk, które zaczynają od siewu, co podkreślał literacki obraz: (...) *naraz przyklęknął na zagonie i jał w nastawioną koszulę nabierać ziemi, niby z tego wora zboże naszykowane do siewu, aż nagarnąwszy tyła, iż się ledwie podźwignął, przeżegnał się, spróbował rozmachu i poczał obsiewać (...).*

Delegacja z **Piotrkowic** wprowadzona została słowami: *Niesiemy wieniec z kłosów pleciony, braci od pługa i kosy, kwiatami naszych pól ozdobiony, przetykany perlami rosy (...).* Ich wieniec przedstawiał koronę uwitą z czterech ramion odnoszących się do czterech stron świata. Wewnątrz znajdował się chleb, który miał pokazać, że nim karmi się ludzie na całym świecie i nie może go zabraknąć. Położony na białej

serwecie wyrażał szacunek ludzi do chleba.

Wieniec zaprezentowany przez delegację z **Siedlisk** posiadał kształt korony, która w tym przypadku symbolizowała dobrodziejstwo matki ziemi. Ubogacony w zioła, kwiaty, owoce i warzywa podkreślał nie tylko hojność, jaką natura obdarza tych, którzy żyją w zgodzie z nią, ale i radość z uzyskanych dobrodziejstw. Znajdujący się na zwieńczeniu diament podkreślał pewność błogosławieństwa przyrody dla ludzi poczciwych, wiodących spokojne życie, co wyrażały słowa Mikołaja Reja: *Ale iż różne są czasy w roku, też są i różne przypadki i w gospodarstwie, i w każdej sprawie człowieka poczciwego (...).* A w każdym z tych czasów i potrzebnego a różnego gospodarstwa, i rozkosznych czasów, i krotofil swych w swoim onym pomiernym a w spokojnym żywocie poczciwy człowiek może snadnie użyć.

Wieniec zaprezentowany przez delegację z **Trzemesnej** posiadał kształt korony zwieńczonej krzyżem. Jego symbolika nawiązywała do pierwotnego wieńca, który był nagrodą w podzięce za zwycięstwo. Splatany był z liści i kwiatów. W obchodach świątecznych był wyrazem radości i chwały oddawanej Bogu, skromnym podziękowaniem za urodzaj i Boską opiekę. Wdzięczność podkreślały słowa hymnu: *Bądź na wieki pochwalon, nieśmiertelny Panie! Twoja łaska, Twa dobroć nigdy nie ustanie. Chowaj nas, póki raczysz, na tej niskiej ziemi. Jedno zawsze niech będziemy pod skrzydłami Twymi.*

Wieniec zaprezentowany przez delegację z **Tuchowa – Garbku** miał kształt trójramienną korony, symbolizującej sferę sacrum, Boskiej doskonałości, ale także różnych wymiarów ludzkiego życia – jego początku, środka i końca. Ramiona znajdującego się w środku krzyża obejmowały wszystkie strony świata, a bochen chleba – dar Boga, owoc pracy rąk ludzkich, symbol przyjaźni Boga z ludźmi. Bo *chleb – wielkie słowo w niebie i na ziemi. W nim Bóg sam siebie między ludzi dzieli. Przed chlebem życia truchleją anieli. Człek go pożywa usty pobożnymi. W chlebie Sakrament odkupienia bierze. W chlebie jest Boga z ludzkością przymierze.*

Wieniec zaprezentowany przez delegację z **Tuchowa – Kielanowic** przedstawiał koronę, która wieniec przedstawił gospodarskie, łącząc ziemię z niebem i niosąc spokój, co wymownie podkreślały słowa: *Nieprzenikniona cichość biła z pól,*

zamglone dale łączyły ziemię z niebem, z łąk pętały białawe tumany i wlekły się nad zbożami kiej przędze, obtulając je niby ciepłym, wilgotnym kożuchem. Od przebiegu gospodarskiej pracy zależy ludzka egzystencja. Obfitość wykorzystanych w wieńcu zbóż i darów jesieni podkreśla urodzaj, wyrażając jednocześnie pragnienie dostatku w przyszłości.

Wieniec zaprezentowany przez delegację z **Zabłędzy** kształtem nawiązywał do serca, symbolizując w ten sposób siedzibę nie tylko uczuć, myśli, ludzkiej dobroci i ofiarności, ale polskości nade wszystko. Był zwieńczeniem ciężkiej pracy rolników, której patronują władze powiatu i miasta. Patriotyczną wymowę wieńca podkreślały słowa Stanisława Wyspiańskiego: *Po całym świecie/ możesz szukać Polski, panno młoda, i nigdzie jej nie najdziecie (...). A jest jedna mała klatka – (...). Serce!/? A to Polska właśnie (...).*

FOT. KRZYSZTOF JASIŃSKI

Na zakończenie ceremoniału dożynkowego burmistrz Tuchowa – Magdalena Marszałek podziękowała wszystkim, a szczególnie mieszkańcom miejscowości gminy Tuchów i delegacjom wieńcowym za pielęgnowanie pięknych tradycji dożynkowych.

Po ceremoniale w tuchowskim amfiteatrze wystąpiły zespoły Atria i Burjan, a na biesiadzie dożynkowej grał zespół Magic Band.

XIII Festyn Sołectwa Zabłędza za nami

17 sierpnia br. odbył się XIII Festyn Sołectwa Zabłędza, połączony z dorocznymi dożynkami wiejskimi. Miał on szczególny charakter, gdyż honorowym patronatem objął go Starosta Tarnowski – pan Roman Łucarz. Pan starosta zaszczylił nas swoją obecnością i stwierdził, że z wielką przyjemnością i radością obejmuje honorowym patronatem nasz festyn oraz że po raz pierwszy od 7 lat jego pracy w samorządzie powiatowym został zaproszony jako gość honorowy na dożynki wiejskie.

Aby wspólnie z nami świętować dziękczynienie za zebrane plony, przybyli zaproszeni goście: burmistrz Tuchowa – pani Magdalena Marszałek, przewodniczący Rady Miejskiej – pan Stanisław Obrzut, poseł na Sejm RP – pan Michał Wojtkiewicz, radna Powiatu Tarnowskiego – pani Grażyna Karaś, radni Rady Miejskiej w Tuchowie: pan Marek Krzemień, pan Janusz Łukasik, sołtys sąsiedniej wsi Karwodrza, przewoźnicy wieńców dożynkowych na Jasną Górę – państwo Maria i Stanisław Sajdakowie oraz bardzo licznie mieszkańcy Zabłędza wraz ze swoimi rodzinami, którzy przyjechali z najbardziej oddalonych miast Polski.

Z tej okazji przygotowany został program artystyczny, który poprowadzili Patrycja Chwistek i Artur Starostka. Bardzo dziękuję im za poświęcony czas i zaangażowanie. Dzieci w strojach krakowskich zatańczyły taniec ludowy „Krakowiak” i dedykowały go panu staroście. Bardzo dziękuję paniom Justynie Lipce i Janinie Halagardzie za przygotowanie dzieci, a także rodzicom za zaangażowanie, że pomimo wakacyjnego czasu chętnie włączyły się w organizację programu artystycznego. Jak przysłowicie mówi: „Jak się chce, to się da”. Liczą się chęci...

Nasza młoda poetka Patrycja Chwistek wyrecytowała napisany na tę okazję wiersz, pt. „Nietypowy gość” i dedykowała go panu staroście.

Przeprowadzone zostały konkursy, atrakcje i zabawy z nagrodami dla rodzin, dzieci i dorosłych. Ciekawe i wartościowe nagrody na konkurencję ufundowali: pan starosta, Urząd Miejski w Tuchowie, pan Krzysztof Jasiński, pan Łukasz Marcinek i pan Janusz Michałek oraz firma WIS z Tarnowa. Bar „Smaczny Kęs” z Zabłędza ufundował rodzinny niedzielny obiad, Kino „Promień” w Tuchowie – bilety na rodzinny seans filmowy, Pizzeria „Czardasz” w Tuchowie – dla dwóch rodzin – zaproszenie na rodzinną pizzę oraz dla dwóch 13-latków – równolatków naszego XIII festynu – rodzinne zaproszenia na pizzę.

Bardzo dziękuję wszystkim sponsorom za dar serca. Sprawiliście Państwo wszystkim zawodnikom wielką radość, ponieważ każdy uczestnik otrzymał prezent.

Dożynki to czas dziękczynienia za zebrane plony i uszanowanie ciężkiej pracy rolników, a przede wszystkim wdzięczność Panu Bogu za pogodę i błogosławieństwo podczas zbiorów plonów. To również wdzięczność za chleb powszedni, który trafia na nasze stoły.

Chleby upieczone z tegorocznych zbiorów wraz z miodem z zabłędzkich

pasiek przekazałam od społeczności wsi burmistrzowi Tuchowa – pani Magdalenie Marszałek i staroście – panu Romanowi Łuczarowi. Wspólnie podzieliliśmy go wśród zgromadzonych osób. Wszyscy zaproszeni goście również otrzymali symboliczne chlebki i miody, wszakże stało się to tradycją Zabłędza, że na dożynkach dzielimy się chlebem i miodem.

Tradycyjny wieniec dożynkowy, uwity z kłosów zbóż, kształtem przypominający serce, w którego wnętrzu umieszczony został herb Powiatu Tarnowskiego i Gminy Tuchów, od mieszkańców Zabłędza przekazałam panu staroście. Artur Starostka zaśpiewał piosenkę o kolorach herbu Tuchowa i zadedykował ją pani burmistrz.

Nasze sołectwo od kilku lat w sposób szczególny na dożynkach honoruje swoich mieszkańców obchodzących złote i diamentowe gody. W tym roku jedna para obchodziła złoty jubileusz pożycia małżeńskiego, a dwie diamentowy. Znacni jubileaci otrzymali gratulacje i życzenia, kwiaty, chleb oraz miód. Młodzi artyści – Tymoteusz Marcinek i Arkadiusz Mruk zagrali dla jubilatów na skrzypcach. Szanownym jubilatom życzymy dużo zdrowia, radości i miłości od bliskich oraz serdecznie gratulujemy doczekania tak znaczących jubileuszy.

Sąsiadki z Karwodrzy w żartobliwej scenie kabaretowej przedstawiły przysiółki naszej wsi, ich mieszkańców, zawody, które wykonują, podkreślając ich tradycyjny charakter.

Zabłędza od lat kultywuje i podtrzymuje tradycje ludowe i wiejskie, przekazując je młodemu pokoleniu. W tym roku odbył się pokaz robienia tradycyjnego masła wiejskiego, które było degustowane z dożynkowym wiejskim chlebem. Bardzo dziękuję pani Liliannie Iwan za przypomnienie dawnych tradycji.

W tym roku po raz drugi prezentowane i degustowane były pyszne i zdrowe wyroby tradycyjne i regionalne. Bardzo dziękuję właścicielom firm, którzy przekazali swoje wspaniałe wyroby, a byli to: Zakład masarski „Amigos” – Michał Pitala i Piotr Zgórski, Zakład Rzeźniczo-Wędliniarski „Sajdak”, Piekarnia i cukiernia „Jasikowscy”, Piekarnia – Ewa Więcek, Bistro „Smaczny Kęs” z Zabłędza.

Dziękuję Paniom, które obsługiwały stoiska z tradycyjnymi i regionalnymi wyrobami.

Wszyscy uczestnicy dożynkowych uroczystości, po części artystycznej, degustowali tradycyjny polski bigos ufundowany przez pana starostę.

Licznie zgromadzeni mieszkańcy i goście dożynkowy wieczór spędzili na tańcach podczas zabawy dożynkowej. Do tańca przygrywał zespół AKORD.

Po raz dwunasty z okazji zabłędzkich uroczystości wydana została gazeta „Nasza Wieś Zabłędza”. Przybliża ona mieszkańcom sprawy dotyczące sołectwa, przedstawia relacje z wydarzeń wsi i pokazuje wieś „dzisiejszą oraz wczorajszą” w archiwalnych fotografiach. Serdecznie dziękuję wszystkim piszącym i udostępniającym zdjęcia, czynię to na ręce pana Krzysztofa Jasińskiego, który czuwa nad całością powstania gazety. Dzięki jego zaangażowaniu i pokryciu kosztów druku przez sponsorów (firmy z Zabłędza i okolic) jest ona wydawana bezpłatnie co roku.

Gorące słowa wdzięczności kieruję w stronę członków Rady Sołeckiej za wszelką pomoc przy organizacji naszego święta. To dzięki Państwa ogromnemu zaangażowaniu, nakładom bezinteresownej pracy, ciekawym pomysłom i wspaniałej współpracy kontynuowane są coroczne dożynki w Zabłędzu. Dzięki Wam co roku do każdego mieszkańca Zabłędza trafia kolejny numer gazety. Jeszcze raz wszystkim serdecznie dziękuję.

Patrycja Chwistek ułożyła i wyrecytowała adekwatny wiersz dla członków Rady Sołeckiej jako podziękowanie od mieszkańców wsi za ich trud i pracę na rzecz naszej miejscowości.

Współorganizatorom i sponsorom serdecznie dziękuję za wszelką pomoc. Staroście – Panu Romanowi Łuczarowi za honorowy patronat, przekazane wartościowe i ciekawe nagrody oraz pokrycie kosztów posiłku dla wszystkich zgromadzonych. Wszystkim przybyłym gościom i mieszkańcom dziękuję za wspólne świętowanie, wspaniałą atmosferę i mile spędzony czas oraz uszanowanie naszych rolników, docenienie ich pracowanych dłoni i ciężkiej pracy na roli.

W sposób szczególny pragnę podziękować Panu Piotrowi Turajowi za zorganizowanie banderii konnej i uświetnienie wspólnego przejazdu

na dożynki parafialne 15.08. do kościoła w Piotrkowicach oraz 18.08. na Dożynki Gminne do Tuchowa. Dziękuję również naszym Panom woźnikom – Robertowi Chwistkowi i Józefowi Iwanowi za bezpieczne przewiezienie reprezentacji naszej wsi z wieniec dożynkowym.

Bardzo dziękuję małżeństwom, Państwu: Dianie i Piotrowi Karasiom, Danucie i Wojciechowi Krasom, Małgorzacie i Jackowi Tyrkom, Dorocie i Robertowi Czapłom za uczestnictwo w strojach ludowych

w obsadzie wieńca. To bardzo miłe, że zechcieliście Państwo reprezentować naszą wieś podczas uroczystości dożynkowych.

Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do uświetnienia naszego Festynu Dożynkowego, bardzo serdecznie dziękuję. Tak duże zaangażowanie wielu osób pokazuje, że razem można wiele zrobić w trosce o dbałość i rozwój naszej małej ojczyzny.

Radna i Sołtys Zabłędza
Ewa Michałek

15 sierpnia, jak co roku, obyczaj karze „Plon niesiemy plon....”, i my również w Siedliskach zaniesiśmy wieniec dożynkowy do kościoła, upleciony przez panie z Koła Gospodyń Wiejskich pod przewodnictwem pani Marii Pałuckiej, by podziękować Bogu i Jego Matce za tegoroczne plony.

Dożynki wiejskie w Siedliskach

Nasi starostowie – Paweł Damian i Grażyna Bommersbach w asyście wienca dożynkowego, młodych żniwiarzy i żniwiarek, naszej orkiestry, zaproszonych gości wiceburmistrza Wiktora Chrzanowskiego, ks. Jana Wieciecha, sołtysa wsi Jerzego Urbanka, radnej Małgorzaty Gacek, wicedyrektor szkoły podsta-

wowej Agnieszki Ciepeliowskiej oraz mieszkańców wsi – udali się na plac za remizą, by tam świętować. Po przywitaniu gości nastąpiło przekazanie chleba oraz dzielenie się nim wzajemnie przez wszystkich obecnych. W części artystycznej zaprezentowały się: dzieci z „Wakacyjnego dziecińca” w tańcu „Zasiali górale”

oraz w piosence „Czerwone jabłuszko”, grupa teatralna wraz z członkami KGW w scenie pt. „Wyskubek”, gościnnie wystąpiły dzieci ze Stanów Zjednoczonych i Łowczówka w tańcu nowoczesnym oraz Kapela Augusta z Olpin. Na zakończenie zabawę dla dzieci i dorosłych poprowadził DJ Kriss. Panie z koła przygotowały

przepyszne potrawy oraz grilla – wszystko to cieszyło się wielkim uznaniem wśród gości. Serdeczne podziękowania dla wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się, by uświetnić nasze dożynkowe świętowanie. Bardzo dziękujemy!

Rada Sołecka i KGW w Siedliskach

FOT. DK TUCHÓW

ANNA MADEJSKA

Szczególne powody do dumy ma gmina Tuchów, której przedstawiciele zostają wyróżniani na szczeblu nie tylko gminnym, ale także powiatowym oraz ogólnopolskim.

Podczas Dożynek Gminnych w Tuchowie takie wyróżnienie otrzymał pan Kazimierz Gawryał – sołtys Karwodrzy, zostając najlepszym sołtysiem gminy Tuchów roku 2018, natomiast podczas Dożynek Powiatowych w Wojniczu – pan Jerzy Łącki,

„Nie ma większego bogactwa w narodzie nad świątłych obywateli”

sołtys Karwodrzy, najlepszy sołtys powiatu tarnowskiego roku 2018. Serdeczne gratulacje panom przekazała burmistrz Tuchowa w słowach: *Dziękuję za podejmowane inicjatywy i projekty społeczne oraz wytrwałość w ich skutecznej realizacji. Życzę powodzenia, dalszych sukcesów w pracy*

i działaniu oraz pomyślności w życiu osobistym.

Społeczność Buchcic również ma powody do dumy, gdyż wieniec właśnie z tego sołectwa otrzymał III miejsce w XXI Powiatowym Przeglądzie Wienca Dożynkowego w Wojniczu w kategorii wienca współ-

czesnego. To piękne, gdy praca dla innych przynosi satysfakcję i jest dostrzegana.

Społeczność Buchcic, Lubaszowej, Karwodrzy, Zabłędzy, Piotrkowic oraz Siedlisk uczestniczyła w Ogólnopolskiej Pielgrzymce Rolników i Święta Dziękczynienia za Plony na

Jasnej Górze. Ogólnopolskie dożynki to wyjątkowe spotkanie rolników z całego kraju, którzy swą wdzięczność chcą wyrazić właśnie Matce Boskiej Częstochowskiej. Dobrze, że swą obecność zaznaczyły również nasze gminne delegacje.

JANUSZ KOWALSKI

Dzieje się coś bardzo dobrego i pozytywnego w naszej gminie i mieście – wzrasta kulturowa aktywność mieszkańców, powstają stowarzyszenia i organizacje, wszyscy wzajemnie się inspirować, a twórcze zdolności i umiejętności osób są coraz częściej prezentowane na imprezach, i nie tylko. Dzieje się coś bardzo dobrego, bo coraz częściej sięgamy do naszych korzeni i tradycji oraz szanujemy to, czym obdarzyła nas natura. Widoczne są też pozytywne emocjonalne uniesienia mieszkańców naszej gminy i miasta, czego najdobitniej wyrazem jest uśmiech na twarzy.

DZIAŁO SIĘ NA FESTIWALU – BYŁO PYSZNIE I WESOŁO

MAŁOPOLSKA
PROJEKT REALIZOWANY
PRZY WSPARCIU FINANSOWYM
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
Pogórzanie
Stowarzyszenie
Rozwoju

Tego stanu rzeczy dowiódł „Festiwal stowarzyszeń i organizacji non profit – kultura osadzona w tradycji i obyczaju ludowym”, który odbył się 3 i 4 sierpnia na tuchowskim rynku, a udział w nim wzięły Koła Gospodyń Wiejskich, stowarzyszenia i organizacje. Przygotowane przez nie stoiska, często zaaranżowane na np. starą chałupę, ugięły się od ciężaru prezentowanych tam: pamiątek, wyrobów rękodzielniczych i artystycznych. Stoiska pachniały również wspólnymi potrawami. Czego tam nie było? Pierogi z czym tylko sobie kto zamarzył, kapuśniaki i bigosy z każdej kapusty, żurki, w tym żurek proboszcza, barszcze tuchowskie purpurowe. Do chleba z łąpaty smalce różnej maści, nadziewane wędliny, pasztety o dzie-

siatkach smaków, kromki, a na nich różne cuda swojskiej roboty. Do tego placki od tych na blasze pieczonych do tych pieczonych w piecu chlebowym. To były cudelki, i do tego jeszcze słodkie: serniki, makowce, pierniki, przekładane kremami, galaretkami, owocami i dziesiątki innych takich, że można było samym patrzeniem sobie te dni dosłodzić. Były jeszcze naleweczki i było wino. Po zwiedzeniu wszystkich stoisk i po degustacji można było unieść się do nieba. Oprócz prezentacji stoisk degustacyjnych przedstawiciele stowarzyszeń brali udział w przygotowanych dla nich konkursach. Jedną z nich było mówienie gwarą lokalną, tutejszą. Stowarzyszenia zatem wystawiły gawędziarzy, a ci opowiadali o tym, co onegdaj było, co jest

teraz, kto gdzie i z kim oraz jak temu wszystkiemu na tym Bożym świecie zaradzić. Wielkie uniesienie było, kiedy odbywały się zawody: robienia makaronu do rosółu z maki, jajek i wody, bicia piany, aż z miski ułożonej do góry dnem nie wyleci, obierania ziemniaków na placki ziemniaczane tradycyjnym strużkiem, robienie masła z wiejskiej śmietany w maselnicy z „prowdom”, rzucanie podkową do końskiego wiaderka i trzymanie worka w ręce jak najdłużej da się. Było wesoło i zabawnie. Na koniec pierwsza gospodyni w mieście i gminie, burmistrz Magdalena Marszałek, wręczyła dyplomy gospodyniom i gospodarzom ze stowarzyszeń i wspólnie do fotografii na rynku stanęli. Na tej po twarzach widać, że festiwal był udany

i wszystkim radość przyniósł, co tak wyrażają przedstawiciele Karwodzi, uczestnicy wydarzenia: – Były to dwa dni, które przyniosły wiele niezapomnianych chwil i wrażeń (...). Zachowaliśmy tradycje, cofnęliśmy się w pozytywnym tego słowa znaczeniu w przeszłość. Było smacznie, wesoło i kolorowo. Wróciły wspomnienia, było tak, jakbyśmy odwiedzili babci stary dom. I to właśnie babcia gdzieś tam w szumiących liściach podpowiada nam: „uśmiechaj się zawsze do ludzi, a wtedy Bóg w dom i gość w dom”. Była tradycja, była integracja z zagranicznymi gośćmi, którzy z nieukrywaną ciekawością oglądali nasze stoiska, zarazem smakując potrawy. Łamaną polszczyzną gratulowali pomysłów, wskazując na bochenek chleba, obok którego została napisana

myśl św. Brata Alberta: „Powinno się być dobrym jak chleb, który dla wszystkich leży na stole (...)”.

Dzieje się coś bardzo dobrego i pozytywnego w gminie i mieście, bo: umacnia się tożsamość lokalna, kulturowa jest tradycja, chronione jest dziedzictwo kulturowe i się je promuje, utrwalane są więzi międzyludzkie, a to wszystko przy twórczym udziale mieszkańców. Właśnie o to chodziło w tym festiwalu, bo jako projekt zorganizowany był przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego, a grant na niego pozyskany był z programu Mecenat Małopolski. Cele zostały zrealizowane, a efekty osiągnięte. Piękno kultury osadzonej w tradycji i obyczaju ludowym zostało pokazane. Dobrze się dzieje w naszej gminie i mieście.

IV Międzynarodowy Festiwal Wina TUCHOVINIFEST za nami!

WIKTOR
CHYZANOWSKI

Dwa dni wielkiego święta wina, produktów lokalnych i współpracy miast partnerskich. 3 i 4 sierpnia Tuchów stał się centrum polskiego winiarstwa. Do Tuchowa przyjechali producenci win, serów, wędlin, a swoje dziedzictwo i potencjał prezentowały stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich i sołectwa.

Odradzające się winiarstwo pokazuje, jak wielki potencjał drzemie w małopolskich gminach. Tuchów ten potencjał chce wykorzystać w stu procentach. Festiwal wina TUCHOVINIFEST jest najlepszym

przykładem, że produkty lokalne są idealnym sposobem na promocję gminy. Prezentowane przez koła gospodyń wiejskich i stowarzy-

szenia potrawy przypadły do gustu niejednemu odwiedzającemu stoiska. Dodatkową atrakcją były przygotowane przeróżne dyscypliny sprawno-

ściowe i zręcznościowe. Widowisko przyciągnęło wielu widzów.

Rynek w Tuchowie tętnił życiem! Namioty degustacyjne przeżywały prawdziwe oblężenie. Najlepszym dowodem na liczbę odwiedzających jest liczba sprzedanych kieliszków – prawie 600 szt. Turyści z zacięciem wsluchiwali się w opowieści winiarzy o tym, jak powstaje wino i ile pracy kosztuje wyprodukowanie butelki wina.

W specjalnie przygotowanej strefie dla rodzin nie brakowało atrakcji dla dzieci – malowanie twarzy, zabawy i konkursy przygotowała pracownia artystyczna „Promyczek” działająca przy Domu Kultury w Tuchowie. W żółto-niebieskim namiocie turyści mogli zakupić tuchowskie publikacje i otrzymać materiały promocyjne gminy Tuchów. Na scenie wystąpiły orkiestry z Żurowej i rumuńskiego miasta Tautii Magheraus, a także

tuchowski zespół VOICE. Punktem kulminacyjnym był wyjątkowy koncert zespołu TULIA.

Chcielibyśmy podziękować stowarzyszeniom i organizacjom z terenu gminy Tuchów za przygotowanie stoisk, winiarzom za pełne zaangażowanie dwa dni pokazów, radnym Rady Miejskiej, obsłudze namiotu degustacyjnego, pracownikom Domu Kultury w Tuchowie, Urzędu Miejskiego w Tuchowie oraz pracownikom służb porządkowych za dwa dni wyłożonej pracy, strażakom, policji i firmie ochroniarzkiej za zapewnienie bezpieczeństwa. Wszystkim zaangażowanym serdecznie dziękujemy! Macie swój duży udział w sukcesie tego wydarzenia.

Już dzisiaj zachęcamy do współpracy w przygotowaniu jubileuszowego V Międzynarodowego Festiwalu Wina TUCHOVINIFEST 2020!

Nowe otwarcie w szkole w Piotrkowicach

BEATA CZUBA

W 2019 roku mija 130 lat istnienia Szkoły Podstawowej im. Księcia Pralata Władysława Gibały w Piotrkowicach w obecnym budynku.

Od 1888 roku uczą się w nim dzieci i młodzież, uczyli się dorośli. Była tu szkoła ludowa, po wojnie prowadzono kursy dla analfabetów, którym zawierucha wojenna nie pozwalała w normalnym trybie rozpocząć nauki. Wraz ze zmianami polityki państwa zmieniała się też placówka piotrkowicka. Była szkołą 7-letnią, 4-letnią, 8-letnią, prowadziła zajęcia dla pracujących i bibliotekę gromadzką. Ostatnio pracowała jako 6-letnia szkoła podstawowa, a po ostatniej reformie funkcjonuje jako 8-letnia szkoła podstawowa. Wszystko to w jednym budynku, w którym oprócz sal lekcyjnych mieściły się mieszkanie służbowe i biblioteka. Przez cały ten czas kolejni dyrektorzy walczyli o polepszenie warunków i powiększenie bazy. Jednak największe zmiany rozpoczęły się w 2000 roku, kiedy to zmieniono więźbę dachową. Od tego czasu nieustannie trwa modernizacja budynku i jego otoczenia. Dobudowano salę korekcyjną, zlikwidowano mieszkanie służbowe i przekształcono je w salę lekcyjną, zmodernizowano plac zabaw i wybudowano altanę rekreacyjną, gdzie dzieci w ciepłe dni mają niektóre zajęcia lekcyjne, a młodzież bawią się w czasie zajęć świetlicowych. Zaadaptowano część

terenu na parking, jedno z boisk pokryto bezpieczną nawierzchnią, zamontowano bramki i sprzęt do ćwiczeń. W ubiegłym roku nastąpiła oczekiwana rozbudowa budynku, która pozwoliła na uruchomienie przedszkola. Od 1 września 2019 roku do Publicznej Szkoły Podstawowej im. Władysława Gibały w Piotrkowicach dołączyło Przedszkole „Polak Mały”, tworząc Zespół Szkolno-Przedszkolny. Otwiera to nowy rozdział w działalności szkoły. Wypełniając obowiązki statutowe i otwierając się na potrzeby uczniów i oczekiwania rodziców, szkoła od wielu lat prężnie działa na wielu frontach, aby zapewnić wszechstronny rozwój każdego ucznia. Współpracujemy ze środowiskiem lokalnym, organizujemy imprezy okolicznościowe, opiekujemy się cmentarzami wojennymi, organizujemy dzieciom i młodzieży czas wolny. Od 5 lat jeździmy na zielone szkoły, tworzymy koła zainteresowań i zajęcia wyrównawcze.

Odnosimy sukcesy w sporcie, konkursach plastycznych, matematycznych, recytatorskich, czy z języka angielskiego. Tegoroczne wyniki świadczą o efektywności naszej pracy: 1 miejsce – Mistrz Gminy Tuchów w rywalizacji sportowej dla szkół podstawowych; wyróżnienie w wojewódzkim etapie konkursu plastycznego KRUS-u w Krakowie; 1 i 2 miejsce w Międzypowiatowym Konkursie Matematycznym; 3 miejsce w grupie dzieci młodszych i w grupie dzieci starszych w gminnym konkursie piosenki angielskiej; 2 miejsce w gminnym konkursie recytatorskim i wyróżnienie w gminnym konkursie plastycznym oraz 2 wynik w gminie egzaminu po klasie 8 dają powody do zadowolenia i motywację do dalszej pracy, a doskonałe wyposażenie pozwala na wprowadzanie innowacji i nowoczesnych metod nauczania. Zatem zapraszamy do naszego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Piotrkowicach!

KRYSTYNA LEBRYK

W związku z dynamicznym rozwojem Publicznej Szkoły Podstawowej im. Ks. Pralata Władysława Gibały w Piotrkowicach placówka wzbogaciła się o przedszkole wraz z zapleczem kuchenne-sanitarnym.

Dzięki staraniom pani dyrektor Barbary Polek oraz wsparciu ze strony Urzędu Miejskiego w Tuchowie możemy wyjść do mieszkańców z ofertą przyjęcia dzieci od 3 roku życia do nowo otwartego przedszkola. Od 1 września 2019 roku startuje projekt Przedszkola „Polak Mały”. Jak nazwa wskazuje duży nacisk zostaje położony na wychowanie patriotyczne. Tematem przewodnim będą słowa wiersza Władysława Bełzy „Katechizm Młodego Polaka”. Pragniemy krzewić wśród młodych obywateli umiłowanie Ojczyzny, poszanowania dóbr narodowych,

przywiązania do Ziemi Ojczyźnej oraz poszanowania symboli narodowych. Nawiążemy współpracę ze służbami Mundurowymi i Wojskami Obrony Terytorialnej. Zajęcia prowadzić będzie dwóch nauczycieli wychowawców, osoba wspomagająca, nauczycielka języka angielskiego oraz katecheta. Przedszkole będzie pracowało codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 6.30 – 16.30. Budynek został bogato wyposażony w pomoce dydaktyczne, plastyczne, muzyczne oraz zabawki dla każdej grupy wiekowej.

Na chwilę obecną zainteresowanie przedszkolem jest spore. Zapisanych zostało 18 dzieci. Pracujemy zgodnie ze statutem przedszkola.

Dyrekcja oraz nauczyciele dołożą wszelkich starań, aby zarówno dzieci i rodzice byli zadowoleni z funkcjonowania przedszkola.

Z tego miejsca pragniemy zaprosić wszystkich zainteresowanych do oddania swojego dziecka pod naszą opiekę.

JAROSŁAW HUDYKA

W sobotę 31.08.2019 r. przy pięknej pogodzie, na boisku trawiastym obok szkoły podstawowej w Dąbrówce Tuchowskiej odbyło się zakończenie wakacji na wesoło, zorganizowane przez sołtysa, Radę Sołecką oraz Ochotniczą Straż Pożarną.

W wydarzeniu udział wzięły dzieci i te małe, i te duże. Zapewnione przez organizatorów atrakcje cieszyły się dużym zainteresowaniem. Imprezę rozpoczął mecz piłki nożnej, rozegrany pomiędzy Liturgiczną Służbą Ołtarza a Młodzieżową Drużyną Pożarniczą. Z pomocą Ducha Świętego i debiutującego w roli sędziego radnego zwyciężyła drużyna ministrantów z wynikiem 6:3. Były też konkurencje takie jak: wyjści w workach,

robiecie baniek mydlanych, zawody w badmintonie, gra w siatkówkę oraz przeciąganie liny, do których włączyli się także obecni na imprezie rodzice. Dużym zainteresowaniem tych małych jak i tych większych dzieci cieszyły się dmuchane zjeżdżalnie. A wszystko to w piknikowej atmosferze przy kielbasie z grilla. Był też popcorn, lemoniada, a na słodko przepyszne muffinki i cukierki. Wszystkim, którzy włączyli się w organizację atrakcji i przygotowanie poczęstunków, bardzo dziękuję.

Miejmy nadzieję, że to pierwsze i nie ostatnie takie zakończenie wakacji na wesoło, które będziemy chcieli kontynuować każdego roku. Więc już dzisiaj zapraszamy za rok!

Grant dla Biblioteki

BOŻENA WRONA

Biblioteka Publiczna w Tuchowie otrzymała w tym roku rekordową dotację z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych”.

Mamy do wydania aż 41160 zł. Dla porównania w roku ubiegłym pozyskałyśmy 19080 zł. Na naszym Facebooku można w komentarzach wpisywać tytuły książek. Wasze propozycje do zakupu. Zapraszamy do współpracy.

BIBLIOTEKA NARODOWA

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA

Hej, bo wesoły uśmiech w czas burzy jest pogodą...

ANNA MADEJSKA

Piracką przygodę na Wyspie Radości przeżyły dzieci, które skorzystały z wakacyjnej oferty pracowni artystycznej „Promyczek” w Domu Kultury w Tuchowie. Z uśmiechniętymi buziami witały się iście pirackim zawołaniem: „Ahoj” rozchodzącym się echem po salach budynku niczym złowieszczą przestroga. No tak – Dom Kultury opanowali piraci, w przenośni i dosłownie. Na szczęście nic nikomu nie zrobili, nikogo nie zabrali do niewoli, nikogo nie ograbili, ale starali się odczarować pirackie wyobrażenie, stojąc się załogą zgraną, gotową do niesienia pomocy innym, współdziałającą w grupie i chętną do podejmowania najróżniejszych, najdziwniejszych wyzwań. A było ich naprawdę sporo.

Piraci, ci mali i ci więksi, spotykali się w dwóch grupach i od 19 września tworzyli własną piracką przygodę. Przypomnieli sobie oczywiście *Przygodę Piotrusia Pana* J. M. Barriego i legendarną postać kapitana Haka. Obejrzeliby również filmową kontynuację przygód Piotrusia pt. *Hook* w reż. S. Spielberga, zwracając uwagę na sposób kreacji świata i postaci fantastycznych, by móc lepiej tworzyć wakacyjną historię i własną krainę Nibylandii na wzór właśnie marzenia sennego, ale również po to, by dobrze zapamiętać, że trzeba pielegnować w sobie dziecko, mimo upływu czasu nie zapominając o tym, co nas cieszy, o marzeniach, dawać upust wyobraźni i nie dorastać do końca.

I właśnie w takiej atmosferze przeżyliśmy kolejne dni naszej przygody. Każdy kamrat stworzył sobie piracką przypinkę i piracki kapelus. Niektórzy dodatkowo podczas zajęć plastycznych zdążyli stworzyć lunety, lornetki, kompas, miecze, przepaski na oczy. Dodatkowo wszyscy przeszli chrzest na pirata, by móc głośno wykrzyknąć, że: „Piratem być to fajna sprawa! Piratem być to ekstra zabawa!” Zajęciom typowo

warsztatowym towarzyszyły oczywiście różnorodne zabawy. I tak nauczyliśmy się śpiewać morskie piosenki: *Bum cyk, cyk* oraz *Wesoły żeglarz*, poszukiwaliśmy czekoladowej wyspy, w której uwięzić nas chciał czekoladowy król, a my – aby się uwolnić – musieliśmy zatańczyć czekoladowy taniec. Na szczęście się udało, ale odnalezienie skarbu nie przyszło nam tak łatwo. Aby odpłynąć z Wyspy Radości i odnaleźć ukryty skarb, musieliśmy zbudować tratwę. Pracy było mnóstwo, ale dzielni piraci dali radę, a ja jako ich kapitan byłam pod ogromnym wrażeniem ich pracowitości, współdziałania i zrzeczności, choć nie obyło się bez przygód. Zbudowanie tratwy było niezwykle brudną robotą i po niej wszyscy wyglądaliśmy jak prawdziwi piraci, którzy zapomnieli, jak wygląda mydło i woda. Ale zabawy mieliśmy ogrom, i właśnie

o to nam chodziło. W końcu udało nam się zbudować tratwę i odpłynąć. 23 sierpnia dotarliśmy do celu – wyłowiliśmy z morza butelkę, w której znajdował się list zawierający wskazówki mające nas doprowadzić do mapy, której fragmenty znajdowały się w różnych miejscach na wyspie. Oprócz wskazówek piraci musieli wykonać zadania, między innymi: nakarmić wygłodzonego krokodyla, wydostać się z bagien, bezpiecznie przeprowadzić statki na drugi brzeg. Nie było łatwo, ale się udało. I udało się odnaleźć słodki skarb czekoladowy. Pysznie skończyliśmy wakacje w pracowni artystycznej „Promyczek”, zamieniając Dom Kultury w prawdziwą, głośną Wyspę Radości. A tratwa... pozostała, pozostała, aż przyszedł przypływ i odpłynęła, by żyć już inną historią.

Kochane Dzieci, uczestnicy warsztatów wakacyjnych, tych lipcowych i tych sierpniowych, i wszystkie nasze Promyczki, bardzo Wam dziękujemy za to, że jesteście. Dziękujemy za uśmiech, wasze pomysły, otwartość i wyobraźnię. Było nam cudownie móc spędzić z Wami ten czas. Rozpoczął się rok szkolny, niech będzie on pełen przygód! Pamiętajcie, naukę można zamienić w świetną zabawę! Życzymy Wam wielu sukcesów! A... i pamiętajcie, że „Promyczek” ma dla Was zawsze otwarte drzwi, wchodźcie, kiedy tylko chcecie i korzystajcie z przygotowanych dla Was ofert.

Serdeczne podziękowania kierujemy do wszystkich dobrych serc, które współtworzą naszą pracownię. To buduje poczucie wspólnoty. Dziękujemy!

FOT. DK TUCHÓW

MAŁGORZATA
WOJTANOWSKA

Na przełomie lipca i sierpnia w Domu Kultury w Siedliszkach odbyła się półkolonia „Wakacyjny dzieciniec”. Udział w niej brały dzieci w wieku od 6 do 13 lat w liczbie 45 osób, podzielonych na dwie grupy.

W trakcie zajęć dzieci nie tylko bawiły się, ale również uczestniczyły w warsztatach plastycznych, technicznych i kulinarnych – wszystko to wzbogacone było grą i zabawą.

Wielką atrakcją był wyjazd do Pijalni Czekolady M. Pelczar Chocolatier i Galerii samochodów bajkowych, filmowych i wyścigowych w Korczynie. Wyrób własnej tabliczki czekolady i czekoladowego lizaka to nie lada wyzwanie. Dla starszej grupy bardzo dużą atrakcją okazał się marsz patrolowy, czyli jak dawniej mówiono – „zabawa w podchody”. Poszuki-

Wakacyjny dzieciniec

wanie listów i wykonywanie zadań w nich zamieszczonych okazało się bardzo ciekawe a zarazem zabawne.

Czas szybko mija, to już koniec wakacji, mamy jednak nadzieję, że chociaż z częścią z Was spotkamy się

w roku szkolnym w Domu Kultury, by realizować różne wyzwania i projekty. Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy wzięli udział w realizacji tego projektu.

Do zobaczenia wkrótce!

FOT. DK TUCHÓW

TERESA SZYMAŃSKA
ALEKSANDER KAJMOWICZ

CIEKAWY ROŚLINY MIASTA I GMINY

Letnie kwiaty słońca – słoneczniki

Słonecznik zwyczajny (*Helianthus annuus*) to roślina należąca do licznej rodziny astrowatych (dawniej złożonych).

Rodzaj *Helianthus* obejmuje ok. 70 gatunków roślin jednorocznych i bylin pochodzących z Ameryki Północnej. Rozprzestrzenił się w wielu rejonach świata. Występuje np. w Kanadzie, Argentynie, Afryce Południowej, Azji. Na długo przed odkryciem Ameryki jej rdzenni mieszkańcy uprawiali słonecznik i potrafili z jego nasion wytłaczać olej. Do Europy został sprowadzony w XVI wieku przez hiszpańskich żeglarzy. Początkowo był rośliną ozdobną. Dopiero w XIX wieku zaczęto wykorzystywać słonecznik jako roślinę olejną i pastewną. Olbrzymie, obsiane słonecznikami pola są na terenie Rosji, Ukrainy, Słowacji, Rumunii, Bułgarii, Węgier, na Bałkanach, we Francji. W Polsce w niektórych regionach również znajdują się większe plantacje słonecznika, ale głównie pastewnego. Słonecznik jest bardzo pożyteczną dla ludzi rośliną. Chętnie wysiewa się ją w ogrodach i na działkach (również dla ozdoby). Słonecznik ma wzniesioną, sztywną łodygę, która może dorastać do ok. 3 m wysokości. Liście są ogonkowe, szerokie. Cała roślina jest szorstka. Kwitnie głównie w lipcu. Kwiaty to olbrzymie koszyczki, mające do 30 cm średnicy. Są złożone z dwóch rodzajów kwiatów: zewnętrzne języczkowe, koloru żółtego i wewnętrzne rurkowe, brązowe. Z kwiatów rurkowych po zapyleniu przez owady (pszczoły, trzmiele i inne) tworzą się owoce zwane nasionami słonecznika. Koszyczek kwiatowy jest na łodydze wyprostowany. Po zapyleniu, gdy tworzą się i przyrastają nasiona, staje się ciężki i zaczyna zwisać „głowę” w dół.

Słonecznik jest dobrą rośliną miododajną, kwiaty wytwarzają nektar i pyłek. Wartościowe dla pszczelarzy są późniejsze zasiewy słonecznika pastewnego, który kwitnie w sierpniu i we wrześniu. Dostarcza pszczołom bardzo dobrego, bogatego w białko i minerały pyłku. W naszych okolicach, chociaż słonecznik jest bardzo popularny, dużych plantacji się nie spotyka. Ludzie sięgają go na własne potrzeby (nasiona) i dla ozdoby.

Słonecznik wymaga żyznej gleby i obfitego nawożenia. Z uwagi na głębokie ukorzenienie i duże zapotrzebowanie na składniki pokarmowe silnie wyjawia glebę.

Pod koniec lata dojrzewa ziarno słonecznika. Jest prawie na całym świecie słynne ze swych walorów odżywczych, użytkowych i leczniczych. Nasiona zawierają cenny olej (ok. 50%), który obfituje w niezbędne, nienasycone kwasy tłuszczowe (NNKT). W Polsce olej ten jest drugim, po rzepakowym, najpopularniejszym olejem. Najcenniejszy jest na surowo, np. do sałatek, sosów, itp. Nie nadaje się do smażenia. Nasiona słonecznika są też źródłem witamin A, D i B oraz minerałów (Fe, Zn, Ca, Mg i innych). Zawierają wartościowe dla człowieka białka roślinne. Popularne (a przede wszystkim zdrowe) jest jedzenie nasion słonecznika. Na jarmarkach w Tuchowie można w sezonie kupić olbrzymią lub mniejszą tarczę dojrzałego słonecznika. Mamy wtedy słonecznik z łuskami. W handlu jest też słonecznik wyłuskany. Problem łuski wtedy odpada, ale nie widzimy, jak precyzyjnie są ułożone nasiona na tarczy. U naszych wschodnich sąsiadów bardzo rozpowszechnione jest spożywanie prażonych razem

Słoneczniki w Buchcicach

z łuską nasion słonecznika tzw. „siemeczek”.

Surowcem zielarskim są też zewnętrzne, żółte płatki w koszyczku słonecznika. Napar z nich stosuje się w przebiegach. Inne zastosowania nasion słonecznika to: produkcja margaryny, tłuszczu technicznego używanego do pokostów, farb, lakierów, w przemyśle kosmetycznym (mydła) i farmaceutycznym (podłoża maści, plasterów). Dawni mieszkańcy Chin z rdzenia słonecznika wytwarzali papier. Niezdrzewniały słonecznik pastewny rolnicy stosują jako paszę dla zwierząt. Także makuchy (odpad przy tłoczeniu oleju z nasion) są cenną paszą dla bydła.

Ostatnio bardzo nasiliło się u nas zapotrzebowanie na nasiona słonecznika w okresie zimy. Sklepy nasienne, ogrodnicze itp. sprzedają tych nasion dużo więcej niż kiedyś. Ludzie chętnie kupują słonecznik (tzw. konsumpcyjny) i dokarmiają nim ptaki, które chętnie go zjadają.

Słonecznik z bliska

Kwiaciarze wyhodowali szereg odmian ozdobnych słonecznika. Są słoneczniki karłowe, niskie, wyższe, o kwiatach pełnych, dwukolorowych, itp. Mają zastosowanie jako kwiaty rabatowe lub cięte. Są wytrzymałe i trwałe.

Drugim znanym w Polsce gatunkiem słonecznika jest **topinambur**, czyli słonecznik bulwiasty (*Helianthus tuberosus*). Nazywa się go również bulwą. Podobnie jak słonecznik zwyczajny został przywieziony do Europy z Ameryki Północnej przez hiszpańskich żeglarzy. Rozpowszechnił się na różnych kontynentach jako roślina pastewna, jadalna i ozdobna. W odróżnieniu od jednorocznego, wyżej opisanego słonecznika zwyczajnego, jest rośliną wieloletnią. Jego uprawa na jednym miejscu może być prowadzona ok. 15-20 lat. W Polsce pojawił się w XVIII wieku. Popularny był przed wojną na Śląsku. Powszechnie go spożywano, karmiono nim zwierzęta domowe,

W środku kwiatów, jak pełnia pomiędzy gwiazdami,
Kraśły słonecznik licem wielkiem, gorejącem
Od wschodu do zachodu kręci się za słońcem.

/A. Mickiewicz, „Pan Tadeusz”/

leśnicy dokarmiali nim zwierzęta leśną. Potem o topinamburze zapomniano. Teraz znów wraca do łask. Od kilku lat jest przedmiotem badań naukowych. Jego podziemne bulwy mają wartość dietetyczną i leczniczą. Zawierają inulinę, błonnik, NNKT, lecytynę, witaminę A, B, C, karoten, oraz szereg związków mineralnych na czele z potasem. Z powodzeniem mogą zastąpić w codziennym menu ziemniaki, zwłaszcza osobom, które muszą stosować dietę (np. przeciwcukrzycową). U nas topinambur spotyka się rzadko i raczej jako zdziwiałą roślinę ozdobną w starszych, zaniedbanych ogrodach.

Słoneczniki to prawdziwe kwiaty słońca. Prawie w każdym języku ich nazwa do tego nawiązuje. Japończycy nazywają słonecznik *himawari* (hi – słońce, mawari – obrót). Łacińska nazwa *helianthus* znaczy słoneczny kwiat (helios to po grecku słońce, anthos – kwiat). Polska nazwa – słonecznik – również łączy się ze słońcem. U tej rośliny występuje wyraźny heliotropizm dodatni, czyli podążanie za słońcem. Zwykle nie dostrzega się ruchu pojedynczego słonecznika rosnącego w ogrodzie. Doskonale jednak widać zmianę ustawienia kwiatostanów na plantacji tych roślin. Tysiące główek wygina się w stronę słońca i towarzyszy mu w ciągu dnia w powolnej wędrówce po niebie.

Słoneczniki znalazły swoje zaszczytne miejsce w światowej sztuce. Wybitny malarz holenderski Vincent van Gogh (1853-1890) namalował serię 11 obrazów przedstawiających słoneczniki. Jest to jedno z najbardziej rozpoznawalnych dzieł sztuki malarskiej na świecie.

ZDZISŁAWA
KRZEMIŃSKA

...Wierzcie mi, ja kocham to miasto...

To tytuł zadania publicznego współfinansowanego przez Gminę Tuchów i realizowanego tego lata przez Fundację Dzieła Miłosierdzia Im. Św. Ks. Zygmunta Gorazdowskiego wspierającą działalność Domu Pogodnej Jesieni w Tuchowie.

Przy słonecznej pogodzie 20 sierpnia br. liczna grupa mieszkańców placówki pod opieką personelu, siostr Józefitek i wolontariuszy wyruszyła spod DPJ do Ośrodka Rekreacyjnego „Dolina Białej” Sajdak. Na skrzyżowaniu ulicy Długiej z ulicą Waleriana Józefa Młynka i z ulicą kapitana Antoniego Stawarza uczestnicy wyprawy wysłuchali prelekcji prezesa Towarzystwa Miłośników Tuchowa Tomasza Wantucha nt. zasługowanych tuchowian – patronów ww. ulic.

To już po raz czwarty w zadanie publiczne wpisane jest integracyjne, międzypokoleniowe i międzyrodzinkowe spotkanie spontanicznie nazwane „Pieczenie ziemniaków u Sajdaka”. Niezwykła stodoła zgromadziła w tym roku ok. 70 osób, dla których oprócz kiełbasy i karkówki z grilla oraz wspomnianych ziemniaków przygotowano wiele atrakcji. Spotkanie było bowiem okazją do podziękowania za posługę siostr Józefitek odchodzących na inne placówki – s. Pacyfiki, dyrektora DPJ,

przełożonej Domu Zakonnego w Tuchowie oraz członka zarządu Fundacji, s. Izajaszy – pracownika socjalnego, s. Agaty – pielęgniarki i s. Michały obsługującej jadalnię. Była „bezludna wyspa”, śpiewy, poezja, a przede wszystkim premiera filmu zrealizowanego z udziałem pracowników i mieszkańców DPJ przez terapeutkę. Stodoła i panująca w niej atmosfera – która jest także zasługą sympatycznych właścicieli – zintegrowała młodych i starszych, zdrowych i chorych ludzi z Tuchowa, Pleśnej, Tarnowa, Zawady, a nawet Wrocławia.

Niezamierzona w tak szerokim kontekście promocja naszego miasta, które kochamy stała się faktem.

Znakomity specjalista dołączył do zespołu CZT

Świetny lekarz, suznany naukowiec dr hab. n. med. Dariusz Borowski jest przewodniczącym Sekcji Ultrasonografii Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników. W Centrum Zdrowia Tuchów będzie się zajmował wykonywaniem badań prenatalnych w ramach programu Dobry początek.

Sympatyczny, spokojny, cierpliwy i bardzo profesjonalny. Tak oceniają go najczęściej pacjentki. Profesor

nadzwyczajny Collegium Medicum w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika jest specjalistą w perinatologii, diagnostyce płodu oraz ultrasonografii wykorzystywanej w badaniach prenatalnych. Swoją przygodę z położnictwem i diagnostyką w położnictwie rozpoczął jeszcze w czasie studiów na Akademii Medycznej w Łodzi. Przez kilkanaście lat pracował w oddziałach, w klinikach i Zakładzie Ultrasonografii Szpitala Pomnika, a następnie Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi. W tym czasie opublikował kilkadziesiąt prac naukowych. Było to możliwe dzięki codziennemu

kontaktowi z pacjentkami hospitalizowanymi w tym szpitalu. Praca ta zaowocowała zdobyciem specjalizacji z dziedziny położnictwa i ginekologii, a następnie tytułu doktora nauk medycznych. Ukoronowaniem tego okresu było uzyskanie w 2007 roku stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych. Wtedy też rozpoczął pracę w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, w Klinice Ginekologii i Położnictwa. W roku 2014 zdobył kolejną specjalizację, tym razem w dziedzinie perinatologii. W 2013 roku podjął także pracę naukową i dydaktyczną w Collegium Medicum w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Jako profesor nadzwyczajny wciąż zajmuje się prowadzeniem ciąży, zarówno tych fizjologicznych, jak i powikłanych oraz właśnie wykonywaniem badań prenatalnych.

Badania, które profesor Borowski będzie wykonywał w Tuchowie są bezpłatne dla mieszkank powiatów: tarnowskiego, dąbrowskiego, brzeskiego, gorlickiego i samego Tarnowa. Mogą z nich skorzystać przyszłe mamy, które nie ukończyły 35. roku życia. Warunek jest taki, aby wiek ciąży nie przekraczał 14. tygodnia. Program przewiduje zwrot kosztów dojazdu na badanie. Aby się zarejestrować, należy zatelefonować pod numer 533 304 842 lub przesłać zgłoszenie na adres: dobrypoczek@czt.com.pl.

E-recepty w Centrum Zdrowia Tuchów

Lekarze pracujący w przychodniach Podstawowej Opieki Zdrowotnej spółki medycznej z Pogorza od początku września rozpoczęli wystawianie recept w postaci elektronicznej. To forma pilotażu – ordynowanie leków w tej formie będzie obowiązkowe od początku przyszłego roku.

W praktyce do zakupu leków potrzebny jest numer PESEL i czterocyfrowy kod, który chory otrzymuje od lekarza. Takiej potrzeby nie ma w sytuacji, kiedy pacjent rejestruje się w bezpłatnej aplikacji Ministerstwa Zdrowia – Internetowym Koncie Pacjenta.

Wśród zalet nowego systemu wymieniana jest częściowa realizacja recepty bez konieczności brania odpisu. Ponadto jeśli pacjent choruje przewlekle, to – po ustaleniu z lekarzem – może dostać kolejną e-receptę bez konieczności wizyty w gabinecie. Internetowe Konto Pacjenta stwarza też chorym możliwość sprawdzenia, jak przyjmować lek i w jakiej dawce.

Początki funkcjonowania nowego systemu w praktyce powodują jednak pewne niedogodności. – Dotyczą one

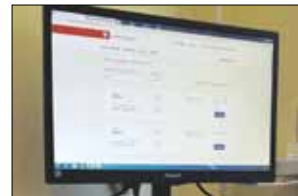
np. aktualizacji receptariusza – mówi Magdalena Gębica kierująca pracą Zespołu Przychodni CZT. Docelowo system ma być wygodny i zapewnić wzrost bezpieczeństwa oraz większą kontrolę nad procesem terapeutycznym. E-recepty nie można zgubić ani zniszczyć, a nieczytelny podpis lub opis nie są już problemem. Podobnie jak brak pieczętki, której po prostu nie ma.

Nowe rozwiązanie ma pomóc lekarzom w monitorowaniu i prawidłowym

przebiegu terapii. Wszystkie dokumenty będą przechowywane w dedykowanym serwisie internetowym na indywidualnych kontach pacjentów, dzięki czemu chorzy nie zapomną ich

zrealizować. Pacjent może również umożliwić wgląd w recepty lekarzowi, co pozwoli na kontrolę procesu leczenia osób chorujących przewlekle. Jeśli medyk zauważy, że recepta nie została wykupiona, może – dla powodzenia terapii – przesłać pacjentowi przypomnienie o konieczności kontynuacji leczenia.

Upoważnienie do wglądu w recepty mogą otrzymać także członkowie rodziny. To rozwiązanie zaplanowano z myślą o seniorach, dzięki czemu ich dzieci lub wnuki mogą sprawdzić, czy krewny wykupił receptę, a w razie potrzeby zrealizować ją samodzielnie.

R E K L A M A

Domowa rehabilitacja to zabiegi fizjoterapeutyczne dedykowane osobom niepełnosprawnym, ciężko chorym lub po zabiegu operacyjnym, które mają utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych. Kwalifikacja odbywa się na podstawie skierowania od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego.

Rehabilitacja Domowa

zdrowie bliżej Ciebie

Blisko, wygodnie i skutecznie.

Szczegóły świadczenia i informacje: tel. 696 248 366

www.czt.com.pl

Podczas Mistrzostw Polski MTB XCE (sprinty) rozgrywanych w niedzielę 11 sierpnia w Sławnie Gabriela Hudyka była bezkonkurencyjna i w iście profesjonalnym stylu pokonała rywalki, zdobywając złoto i biało-czerwoną koszulkę Mistrza Polski.

Pechowo potoczył się natomiast wyścig dla Jakuba Solarza, który uległ wypadkowi podczas finału. Na szczęście udało mu się nadrobić zaległości i ukończyć wyścig na 4 miejscu. W zawodach wystartował również Wiktor Hudyka, kończąc zawody na 6 miejscu.

Gratulujemy!

Zarząd 4BIKE

Złoto w sprincie dla Gabrieli Hudyki!!!!

Mistrzostwa Polski w Kolarstwie Górskim Mrągowo 2019

Mistrzostwa Polski MTB w Mrągowie to jedno z najważniejszych wydarzeń kolarskich wpisanych w kalendarz PZKol. Mówią: „Mazury – cud natury”, o czym można było się przekonać, pokonując przygotowaną trasę, podziwiając zachodzące słońce i wdychając zapach pobliskich lasów.

Na technicznej i wymagającej wielkiego skupienia, rozważi i umiejętności trasie wyścigu zmagania podjęli najlepsi kolarze z całej Polski na czele z broniącą tytułu mistrzyni Mają Włoszczowską. Wśród nich znaleźli się również zawodnicy z 4BIKE.

Pierwszy dzień Mistrzostw Polski w Mrągowie – piątek – to wyścigi sztafet.

Na pierwszy ogień o godz. 15.45 wystartowała sztafeta mieszana młodzików, ruszyli: Bartłomiej Janas i Gabriela Rutka. Po wspólnej, dobrej jeździe zajęli 12 miejsce. Również o godzinie 17.00 na trasę ruszyli zawodnicy walczący o Mistrzostwo Polski w głównej

drużynie. Jako pierwszy ruszył Albert Hudyka (orlik), następnie Dawid Hudyka (junior mł.), Gabriela Hudyka (juniorka), a stawkę zamykał Jakub Solarz (orlik). Nasi zawodnicy „odwalili kawał dobrej roboty” i po zaciętej walce FOUR BIKE został 6 drużyną w Polsce. Gratulacje dla całej ekipy za dobrze przepracowany dzień!

Po piątkowych startach w sztafecie przyszedł czas na starty indywidualne. Sobota to starty młodzików o Puchar Prezesa PZKol. W tej kategorii Gabriela Rutka zajęła 13 miejsce, a Bartłomiej Janas miejsce 8. Niedzielne starty to walka o Mistrzostwo Polski. Na starcie stawili się Jakub Solarz i Albert Hudyka, którzy dość widowiskowo przejechali trasę i zaskakując rywali, meldowali się na mecie jako 6 i 7 orlik. Wisienką na torcie okazał się wyścig Gabrieli Hudyki, która mimo bolesnej kontuzji wywalczyła dzielnie brązowy medal i tytuł II Wicemistrza Polski w kategorii juniorek.

Cała drużyna spała się wzorowo i jak zwykle „medalowo”. Jesteśmy niezwykle dumni z naszych kolarzy. Gratulacje kochani!

Zarząd 4BIKE

Pracowite wakacje kolarzy z FOUR BIKE

Mistrzostwa Europy w Brnie 26.-28.07.2019 – miasteczko studentów, dobrego wina i znanego genetyka – Gregora Mendla..., znane również z pięknych tras rowerowych... Ale do rzeczy... Gabrysia Hudyka – 40 juniorka w Europie! Brawo – dobry wynik! Gratulujemy! Sama możliwość startu w zawodach takiej rangi jest wyróżnieniem!!! Dziękujemy za wsparcie!!!

W niedzielę 4 sierpnia w Gorzowie Wielkopolskim odbył się finał Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży. Nasz zawodnik – Dawid Hudyka, dzięki równej jeździe, w tym sezonie zakwalifikował się i mógł stanąć na starcie. Chociaż trasa niezbyt przypadła do gustu Dawidowi – to dzielnie walczył, meldując się na mecie na 18 miejscu. Gratulacje dla Dawida!

Sobota 11 sierpnia upłynęła pod hasłem: „jest rower, jest uśmiech, jest przygoda”. Takie motto towarzyszyło dzielnej czwórce naszych bojowo nastawionych, sympatycznych „muszkieterów”: Oli, Zuzi, Mai oraz Maksa, którzy walczyli na trasie zawodów z cyklu Dare2be organizowanych w Zakliczynie. Wśród najmłodszych

dziewczynek Aleksandra Dydyk wywalczyła 3, a Zuzanna Kapustka 5 miejsce. Świeżo upieczony zawodnik 4BIKE – Maksymilian Bernal – zajął 2 miejsce, a zaprawiona już nieco w bojach Maja Dydyk – 1 miejsce. Gratulujemy całemu towarzystwu pięknych osiągnięć i czekamy na kolejne... Brawo!!!

Zarząd 4BIKE

Alfa Siedliska przystąpiła do programu certyfikacji szkółek, który zorganizowany został przez Polski Związek Piłki Nożnej.

Program Certyfikacji PZPN to innowacyjny projekt skierowany do podmiotów prowadzących szkolenie dzieci w zakresie piłki nożnej. Jego ideą jest wyznaczanie standardów pracy z młodymi zawodnikami, pomoc w ich szkoleniu oraz weryfikacja szkółek. Przyznanie oddziałowi szkółki piłkarskiej certyfikatu na jednym z trzech poziomów (złotym, srebrnym lub brązowym) jest równoznaczne ze spełnieniem przez niego szeregu kryteriów i gwarancją odpowiedniej jakości szkolenia. Jednostki wyróżnione w ten sposób przez Polski Związek Piłki Nożnej dołączają do elitarnego grona szkółek, będących dla dzieci najlepszym miejscem do rozwijania piłkarskich umiejętności. Fundamentalnym założeniem Programu Certyfikacji PZPN dla szkółek piłkarskich jest podniesienie i ujednolicenie poziomu szkoleniowego. Dzięki Programowi Certyfikacji rodzice i dzieci grające w piłkę nożną

Certyfikacja PZPN w Siedliskach

zyskują pewność, że certyfikowany oddział szkółki piłkarskiej spełnia standardy szkoleniowe, jest bezpieczny, a jego kadra ma kwalifikacje niezbędne do szkolenia zawodników.

W ramach Programu Certyfikacji oddziały szkółki otrzymują od Polskiego Związku Piłki Nożnej możliwość bezpłatnego korzystania z systemów informatycznych do zarzą-

dzania procesami szkoleniowymi oraz administracją szkółki. Wysokie standardy przyjęte w Programie Certyfikacji gwarantują, że oddział szkółki piłkarskiej, który otrzyma certyfikat, uzyska przewagę rynkową poprzez prestiżowe wyróżnienie ze strony Polskiego Związku Piłki Nożnej.

Alfa Siedliska zgłosiła swój akces do programu i w lipcu komisja PZPN zaakceptowała wstępnie wniosek klubu z Siedlisk. Było to równoznaczne z zakończeniem prac nad pierwszym etapem certyfikacji. Następnie przystąpiono do rejestracji rodziców oraz dzieci w systemie informatycznym PZPN. Szkółka Piłkarska Alfa Siedliska zorganizowała w Domu Kultury w Siedliskach punkt rejestracyjny i przez cały dzień pomagała rodzicom rejestrować siebie i swoje dzieci. Cały proces zakończył się we wtorek, 3 września 2019 roku, kiedy to na Stadionie Stawiska w Siedliskach odbyła się kontrola. Przeprowadził ją Krystian Pać, a klub reprezentowali: Adam Kucharzyk – Prezes Zarządu,

Jarosław Mirek – administrator szkółki piłkarskiej oraz Grzegorz Bajorek – trener w szkółce.

Podczas kontroli sprawdzana była zarówno dokumentacja, jak i infrastruktura klubu. Wszystkie warunki certyfikacji zostały spełnione, a w kolejnym etapie sprawozdanie z kontroli trafi do Polskiego Związku Piłki Nożnej w Warszawie i będzie tam analizowane. Na początku października klub sportowy z Siedlisk powinien poznać ostateczną decyzję w tej sprawie.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Poprawa jakości powietrza w gminie Tuchów poprzez wymianę starych kotłów i pieców na paliwa stałe w indywidualnych gospodarstwach domowych - na nowe, wykorzystujące również paliwa stałe

Cel projektu: Poprawa jakości powietrza

Beneficjent: Gmina Tuchów

MAŁOPOLSKA

www.mapadotacji.gov.pl

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Poprawa jakości powietrza w gminie Tuchów poprzez wymianę starych kotłów na paliwa stałe w indywidualnych gospodarstwach domowych - na nowe, wykorzystujące paliwa gazowe

Cel projektu: Poprawa jakości powietrza

Beneficjent: Gmina Tuchów

MAŁOPOLSKA

www.mapadotacji.gov.pl

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Przebudowa stadionu MKS Tuchovia wraz z zagospodarowaniem „Skatki” w celu utworzenia ścieżki rekreacyjnej

Cel projektu: Rozwiązanie istotnych problemów społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji gminy Tuchów poprzez stworzenie na terenach podworskich infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, dostosowanej do potrzeb różnych grup odbiorców.

Beneficjent: Gmina Tuchów

MAŁOPOLSKA

www.mapadotacji.gov.pl

R E K L A M A

DOM KULTURY W TUCHOWIE
ul. Chopina 10
33-170 Tuchów
NIP: 873-21-58-118
REGON: 850341148

Nasze filie:
Dom Kultury w Burzynie 14 652 66 68
Dom Kultury w Siedliskach 14 652 54 36
Dom Kultury w Jodłówce Tuchowskiej 14 652 68 31

Skontaktuj się z nami:
tel./fax 14 652 54 36
e-mail: tuchowkultura@interia.pl
Znajdź nas na Facebooku: <https://www.facebook.com/it.tuchow>

W lipcu podjęto decyzję i przeprowadzono rutynowe oraz interwencyjne kontrole palenisk domowych. W najbliższych miesiącach będą one kontynuowane. Mimo że od sezonu grzewczego dzieli nas kilka tygodni, skala stwierdzonych naruszeń jest zatrważająca – przede wszystkim w zakresie spalania niedozwolonych substancji w urządzeniach grzewczych oraz sposobu i miejsca składowania odpadów komunalnych.

W lipcu nałożono mandaty karne w wysokości od 100 do 500 zł za spalanie odpadów w kotłach (mandaty wystawia policja wezwana na miejsce spalania odpadów) oraz pobrano próbki popiołów do badania laboratoryjnego tam, gdzie istniało podejrzenie, że doszło do spalania odpadów. W przypadku gdy ekspertyza laboratoryjna wykaże spalanie odpadów, sprawa zostanie skierowana do sądu – gdzie nałożona może być grzywna w wysokości do 5 000 zł oraz nakaz zwrotu kosztów badania laboratoryjnego. Badania próbek popiołów wykonywane są w ramach projektu LIFE finansowanego ze środków Unii Europejskiej.

Przypominamy, że:

- niedozwolone jest spalanie odpadów komunalnych w instalacji grzewczej, dotyczy to również: makulatury, kolorowych kartonów, malowanych lub lakierowanych skrzynek po owocach, kartonowych kolorowych opakowaniach po produktach spożywczych, chemii gospodarczej, lakierowa-

Trwa kontrola palenisk domowych w gminie Tuchów

nych torebek, etykiet z opakowań, torebek po nasionach itp.;

- składowanie i magazynowanie odpadów komunalnych np. makulatury w okolicach kotła i w pomieszczeniu przeznaczonym na kotłownię może rodzić podejrzenie, że odpady te trafiają do urządzenia grzewczego, w związku z powyższym przeprowadzając kontrolę zmuszeni będą pobrać próbkę popiołu do badania laboratoryjnego;
- odpady komunalne należy od razu pakować do worków do tego przeznaczonych; składowanie i magazynowanie odpadów w pomieszczeniu przeznaczonym na kotłownię, to bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia domowników – grozi pożarem!
- w wyniku spalania np. lakierowanych skrzynek po owocach, desek, odpadów meblowych itp. wydzielają się śmiertelnie trujące związki chemiczne – odpady te należy oddawać w miejsca do tego przeznaczone, np. do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK). Twoje życie jest znacznie cenniejsze!
- makulaturę, kartony, opakowania papierowe po produktach itp. należy pakować do niebieskich

worków i wystawiać przed posesją w dniu odbioru odpadów selektywnych. Bez obaw – zostaną poddane recyklingowi!

- należy wykorzystać okres letni i przygotować się na sezon grzewczy: wezwać kominarza i wyczyścić komin, sprawdzić kratki wentylacyjne. Tylko w poprzednim okresie grzewczym, w naszej gminie doszło do licznych pożarów sadzy oraz zatrucia czadem ze skutkiem śmiertelnym! Ten problem może dotyczyć również Ciebie!

Prowadzenie kontroli jest obowiązkiem gmin – utrudnianie lub udaremnianie kontroli to przestępstwo w rozumieniu art. 225 Kodeksu Karnego.

Podstawą prawną do prowadzenia kontroli palenisk indywidualnych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz upoważnionych przez nich urzędników i funkcjonariuszy straży gminnych stanowi art. 379 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Zgodnie z ust. 1 tego artykułu to marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawują kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością tych organów. W kontekście przeprowadzonych

kontroli najważniejszym obowiązkiem w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z niskiej emisji należy obowiązek przestrzegania zapisów uchwał antysmogowych oraz kategoryczny zakaz spalania odpadów. Kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej dla Województwa Małopolskiego obejmuje kontrolę urządzenia grzewczego oraz kontrolę stosowanego paliwa. Dodatkowo na podstawie art. 379 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska prowadzone są również kontrole np. dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi. Prowadzenie kontroli w województwie małopolskim jest obowiązkiem gmin wynikającym z Programu Ochrony Powietrza, a brak przeprowadzenia kontroli może skutkować nałożeniem na gminy kary w wysokości do 500 000 złotych.

Udaremnianie kontroli to całkowite uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli, np. poprzez niewpuszczenie osób kontrolujących na teren posesji lub niedopuszczenie ich do skontrolowania paleniska.

Utrudnianie kontroli to podejmowanie czynności, które przeszkadzają w prawidłowym przeprowadzeniu kontroli, przedłużając lub obniżając jej efektywność. Kontrolujący mają prawo do przeprowadzenia wszelkich czynności kontrolnych, w tym wykonania pełnej dokumentacji fotograficznej.

Udaremnianie i utrudnianie kontroli to przestępstwo zgodnie z art. 225 Kodeksu Karnego, zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 3.

Apelujemy – przeprowadzone lipcowe kontrole to dowód, że problem „nie znika” nawet latem!

- szanujmy zdrowie swoje, swoich dzieci i sąsiadów. Ile osób w Twoim najbliższym otoczeniu walczy o życie z nowotworem? Ma problemy z oddychaniem? Alergię? Astmę? Częste bóle głowy? Problemy z sercem? To jest żniwo, które zbiera zanieczyszczone powietrze w naszej gminie;
- zanieczyszczenie powietrza w gminie Tuchów to wynik tego, co mieszkańcy gminy spalają w kotłach, problem nie bierze się znikąd!
- ponosisz koszty odbioru i utylizacji odpadów komunalnych – dlaczego nie oddajesz wszystkich odpadów do odbioru? Czy wiesz, że w Twojej gminie jest punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK)? Odbiór odpadów wielkogabarytowych?
- odpady komunalne nie służą do spalania w celu przygotowania ciepłej wody użytkowej!
- widzisz, że ktoś spala odpady – reaguj, upominaj, zwróć uwagę, mów o problemie głośno, **zgłoś sprawę do Urzędu Miejskiego w Tuchowie – ratusz, pok. nr 5 lub zadzwoń – 14 6525 218 wew. 18 lub 77.**
- dotacje na wymianę źródeł ciepła to nie wszystko, musimy wpłynąć znacząco na wzrost świadomości ekologicznej!

UM Tuchów

Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski

Informujemy mieszkańców, którzy biorą udział w projekcie pn. „Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski”, że 6 sierpnia 2019 roku został ogłoszony przetarg na dostarczenie i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Planowany termin wyboru wykonawcy zamówienia to druga połowa października 2019 roku.

Przypominamy, że partnerami projektu są gminy: Gołcza, Miechów, Kozłów, Raclawice, Słaboszów, Książ Wielki, Charsznica, Wolbrom, Trzyciąż, Klucze, Olkusz, Bolesław, Bukowno, Krzeszowice, Niepołomice, Wieliczka, Kłaj, Gdów, Biskupice, Myślenice, Jodłownik, Rabka Zdrój, Drwinia, Wietrzychowice, Żabno, Lisia Góra, Wierzchosławice, Tarnów, Skrzyszów, Wojnicz, Tuchów, Ryglie,

Zakliczyn, Gromnik, Ciężkowice oraz Stowarzyszenie Zielony Pierścień Tarnowa jako lider projektu.

Projekt obejmuje kompleksową dostawę i montaż instalacji OZE w gminach partnerskich: panele fotowoltaiczne, solarne oraz pompy ciepła w indywidualnych gospodarstwach domowych oraz budynkach użyteczności publicznej.

Projekt pn. „Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 4 Oś priorytetowa Regionalna polityka energetyczna, Działanie 4.1 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, Poddziałanie 4.1.1 Rozwój infrastruktury produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

UM Tuchów

Spotkanie motywacyjne dla młodzieży

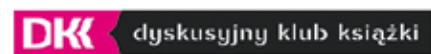
Biblioteka Publiczna w Tuchowie zaprasza na wyjątkowe warsztaty pn. **CHCĘ BYĆ KIMŚ! CZYLI JAK OSIĄGAĆ CELE W CZASACH, GDY WSZYSCY DOKOŁA MAJĄ WYWALONE**

12 września 2019 r. godz. 9.00 sala widowiskowa Domu Kultury – wstęp wolny:

- odkryjemy, czy poczucie własnej wartości i świadomości klóci się z przynależnością do grupy?
- dowiemy się, czy pasja i zainteresowania to powód do wstydu?
- staniemy się zwycięzcami, bo życie nie ma ławki rezerwowej – przekonamy się, że sukces to nie zadanie testowe,
- poznamy sztukę wyznaczania i osiągania celów odkryjemy potęgę wytrwałości i cierpliwości – przekonamy się, jak dostrzec w sobie siłę i piękno.

Sugerowany wiek uczestników: uczniowie 7-8 klas oraz szkół średnich.

Spotkanie w ramach programu:

Program realizowany jest we współpracy z Instytutem Książki

Warsztaty poprowadzi Michał Zawadka jeden z najdynamiczniej rozwijających się autorów literatury dziecięcej oraz książek dla młodzieży ostatnich lat. Twórca i założyciel Mind&Dream – pierwszego i jedynego wydawnictwa w Polsce ukierunkowanego na rozwój osobisty i społeczny dzieci i młodzieży. Każdy z jego wydanych tytułów osiągnął status bestsellera. Obecnie dostępnych jest sześć książek autora. Autor i twórca rozwojowych programów warsztatowych dla dzieci i młodzieży oraz szkoleń dla nauczycieli oraz rodziców. Na co dzień trener wystąpień publicznych, komunikacji, relacji i sztuki słowa. Mówca inspiracyjno-motywacyjny. Przemawiał na jednej scenie m.in. obok Jacka Canfielda, Johna C. Maxwella, Briana Tracy'ego, Richarda Denny'ego, Roberta Cialdiniego i wielu innych.

R E K L A M A

kultura tuchów

**KINO CYFROWE 3D
PROMIEN W TUCHOWIE**

[https://ekobilet.pl/
dom-kultury-w-tuchowie](https://ekobilet.pl/dom-kultury-w-tuchowie)

Premiery światowego kina, filmy edukacyjne i science fiction. Seanse: 6 dni w tygodniu (z wyjątkiem czwartku). Seanse dodatkowe dla grup zorganizowanych, po uprzednim zgłoszeniu.

Repertuar dostępny na:
[http://www.kino.tuchow.pl/
repertuar/](http://www.kino.tuchow.pl/repertuar/)

Kontakt: tel. 14 6525 436,
e-mail:
kinotuchow@interia.pl

ZAPRASZAMY!

CYFROWE 3D NAJLEPSZY
KINO DŹWIĘK
PROMIEN I OBRAZ
W CYFROWEJ
TUCHÓW JAKOŚCI
WWW.KINO.TUCHOW.PL

GRZEGORZ NIEMIEC

W rzesień w kinie „Promień” zapowiada się historycznie i patriotycznie. W najbliższym czasie zobaczymy dwie superprodukcje, które warto obejrzeć. To film biograficzny pt. *Piłsudski* w reżyserii Michała Rosy oraz film fabularny pt. *Legiony* w reżyserii Dariusza Gajewskiego.

„Ziuk” – marszałek Józef Piłsudski to człowiek, który ma swoje słabości, który kocha kobiety i w tej miłości nie potrafi się odnaleźć, ale to przede wszystkim człowiek, który ponad wszystko ceni miłość do ojczyzny. Dla niej jest w stanie poświęcić wszystko. Determinacja, odwaga, walka o to, co najważniejsze to hasła, wokół których zbudowana jest filmowa historia. Warto z marszałkiem wyruszyć do walki o niepodległą Polskę, a przy okazji poznać nieznaną dotąd fakty z jego życia.

Młodzi, waleczni, nieugięci – tak można powiedzieć o ludziach, którzy w latach 1914-1916 walczyli o niepodległość Polski. To właśnie o nich opowiada film *Legiony* – młodzi, wchodzący w dorosłe życie nie bali się rzucić w walkę z nieprzyjacielem, by bronić swojej ojczyzny. Film pełen emocji, pokazujący obraz niezłomności bohaterów dorastających w trudnych, wojennych czasach. Jednym słowem „Legiony” – uniwersalna opowieść o drodze w poszukiwaniu wartości i sensu życia, ścierania się racji i emocji, trudnych wyborach, które paradoksalnie stają się oczywiste. Cześć i Chwała Bohaterom!

Serdecznie zapraszamy!!!

Więcej informacji na stronie
www.kino.tuchow.pl
oraz na Facebooku:
www.facebook.com/kinopromien

■ Playmobil: Film

Charlie wciąż zadreca swoją siostrę – Marłę opowieściami o fantastycznej krainie, w której podobno żyją ludziki PLAYMOBIL®. Oczywiście dziewczynka sądzi, że to tylko wytwór dziecięcej wyobraźni. Wszystko zmienia się, gdy któregoś dnia jej brat znika, a Marla odkrywa tajemniczy portal – wrota do innego wymiaru. Kiedy przez nie przechodzi, w jednej sekundzie sama zamienia się w figurkę PLAYMOBIL®. Zwiedzając niezwykłą, zbudowaną z zabawek krainę, dziewczynka odkrywa, że jej brat został porwany i uwięziony przez zdraźnicę pirata Bloodbonesa. Żeby uratować chłopca, Marla będzie musiała połączyć siły ze zwiadowcą i bohaterem o imieniu Robotitron. W trakcie wędrówki przez zdumiewający świat zestawów PLAYMOBIL® nasi bohaterowie przeżyją masę przygód, napotkają wielu przyjaciół i wrogów – od rycerzy

włsniającej zbroi po międzygalaktycznych złoźniów. A sama Marla odkryje, że aby uratować Charliego i powrócić do domu, będzie musiała przywołać moc własnej, nieco zaniedbanej wyobraźni. Wszystko jest możliwe – trzeba tylko uwierzyć w siebie!

Seanse: Wersja 2D z dubbingiem

13 września – 18 września

godz. 10:00*, 15:00

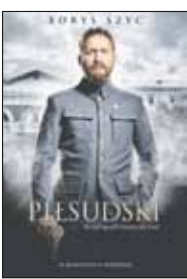
20 września – 25 września

godz. 10:00*

CENY BILETÓW 2D:

normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

■ Piłsudski

To nie miało prawa się stać! Jest rok 1901. Józef Piłsudski „Ziuk” – (Borys Szyc) po brawurowej ucieczce ze szpitala psychiatrycznego – ponownie staje na czele polskiego podziemia niepodległościowego.

Nieugięty na polu walki, w życiu prywatnym poddaje się namiętności, rozdarty między dwiema kobietami jego życia – żoną (Magdalena Boczerska) i kochanką (Maria Dębska). Przez zachowawczych członków Polskiej Partii Socjalistycznej uważany za terrorystę Piłsudski wraz z najbliższymi współpracownikami nie cofnie się przed niczym – zamachami na carskich urzędników i najwyższych oficerów, szmuglowaniem bomb, zuchwałym napadem na pociąg, by osiągnąć swój cel: niepodległą Polskę. Zbliża się rok 1914 i „Ziuk” widzi nowe szanse na osiągnięcie niemożliwego. Piłsudski to kino awanturnicze, płomienny romans, historia prawdziwa Marszałka, jakiej dotąd nie znano.

Seanse:

Wersja 2D

13 września – 16 września

godz. 17:00, 19:30

17 września, godz. 20:00

18 września, godz. 17:00, 19:30

20 września – 25 września

godz. 14:00, 20:00

CENY BILETÓW 2D:

normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

■ Legiony

Legiony to uniwersalna opowieść o przyjaźni, marzeniach, gorącym uczuciu i dorastaniu w trudnych czasach. Wielka historia w filmie jest tłem dla rozgrywającej się na pierwszym planie love story, w którą uwikłani są: Józek (Sebastian Fabijański) – dezertor z carskiego

wojska, agentka wywiadu I Brygady – Ola (Wiktoria Wolańska) z Ligi Kobiet Pogotowia Wojennego oraz Tadek (Bartosz Gelner), narzeczon Oli, ułan i członek Drużyn Strzeleckich. Ich spotkanie rozpocznie burzliwy romans, który wystawi relacje bohaterów na wielką próbę. Obok postaci fikcyjnych, których historie wzorowano na życiorysach prawdziwych legionistów, w filmie pojawia się szereg osobistości znanych z kart historii. Wśród nich: brygadier Józef Piłsudski (Jan Frycz), porucznik Stanisław Kaszubski ps. „Król” (Mirosław Baka), rotmistrz Zbigniew Dunin-Wąsowicz (Borys Szyc), porucznik Jerzy Topór-Kisielnicki (Antoni Pawlicki) i wielu innych.

Seanse:

Wersja 2D

20 września – 25 września

godz. 16:00, 18:00

27 września – 2 października

godz. 17:00, 19:30

CENY BILETÓW 2D:

normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

■ Wyprawa Magellana

Fłota pięciu potężnych okrętów opuszcza Sewillę w 1519 roku pod dowództwem odważnego podróżnika – Ferdynanda Magellana wraz z jego załogą

liczącą ponad 200 marynarzy. Trzy i pół roku później do tego samego portu dopływa już tylko jeden statek z zaledwie kilkunastoma osobami na pokładzie pod kierownictwem Juana Sebastiano Elcano. Wyprawa dookoła świata zakończyła się sukcesem, co jednak wydarzyło się w jej trakcie? Oto prawdziwa opowieść! Walka z żywiołem oceanu, rajske wyspy, o których nie śniło się nikomu, nieznanne plemiona, niespodziewana miłość oraz wielkie piękno i jeszcze większe niebezpieczeństwa, które czyhały na śmiałków w każdej sekundzie. Przed Wami najbardziej niesamowita wyprawa świata, która zmieniła kurs historii... na zawsze!

Seanse:

Wersja 2D z dubbingiem

27 września – 2 października

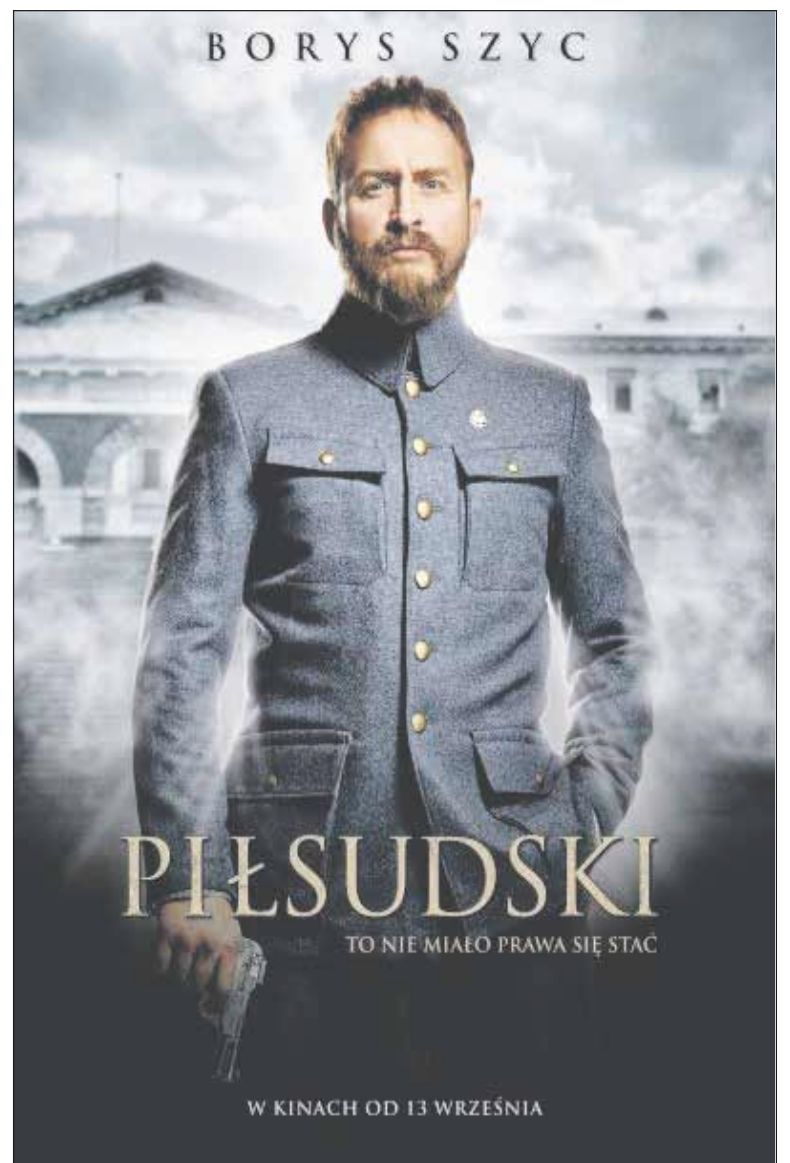
godz. 15:00

CENY BILETÓW 2D:

normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Źródło: <https://www.filmweb.pl/>

*seanse o godz. 10:00,
dla grup zorganizowanych po wcześniejszym zgłoszeniu

R E K L A M A

(((24h)))

OCHRONA

- Ochrona osób i mienia
- Zabezpieczanie imprez
- Systemy alarmowe i TV dozorowa
- Patrole interwencyjne

604 11 90 70 biuro@ochrona-orzel.pl www.ochrona-orzel.pl

WERNISAŻ WYSTAWY GRAFIK
japońskiego malarza
TETSURO KIMURY

12 września 2019 r.
godz. 17.00
Muzeum Miejskie w Tuchowie ul. Chopina 10
Ekspozycja dzieł potrwa do 20 października.

ZAPRASZAMY

Michał Wojtkiewicz
Posel na Sejm RP
 zaprasza na
 prezentację książki
Tomasza Wantucha

*OFIARY
II WOJNY ŚWIATOWEJ
z GMINY TUCHÓW*

17 września 2019 r.
godz. 18.00
DOM KULTURY W TUCHOWIE

GOŚCINNIE Z PROGRAMEM PATRIOTYCZNYM
WYSTĄPI STOWARZYSZENIE PRO PATRIA

Zaproszenie na galę

VIII KONKURSU LITERACKIEGO O STATUETKĘ SOWY TUCHÓWKI 2019

PT. „LIST DO MELANIUSZA”

29 września (niedziela) 2019 r. o godz. 15.00
Dom Kultury w Tuchowie

Program:

- ☑ Prezentacja antologii pokonkursowej
- ☑ Inscenizacja teatralna stworzona na podstawie kilku listów w wykonaniu grupy „Fabuła” z Domu Kultury w Tuchowie
- ☑ Wręczenie nagród
- ☑ Wystąpienia zaproszonych gości
- ☑ Występ zespołu muzycznego „Szpetni” z Tarnowa z piosenkami poetyckimi

PATRONAT
Burmistrz Tuchowa

PRACOWNIA ARTYSTYCZNA
„PROMYCZEK”

**DZIAŁAJĄCA W DOMU KULTURY W TUCHOWIE
TO MIEJSCE TWORZONE Z MYŚLĄ O WASZYCH POTRZEBACH!**

JEŚLI SZUKASZ MIEJSCA, W KTÓRYM MÓGŁBYŚ:

- ✦ rozwijać swoje pasje i zainteresowania: plastyczne, recytatorskie, teatralne, wokalne, dziennikarskie, muzyczne, poetyckie, filmowe
- ✦ brać udział w warsztatach tematycznych i spotkaniach
- ✦ pobyc z rówieśnikami, pograć, pośmiać się, porozmawiać
- ✦ skorzystać z pomocy przy odrabianiu lekcji
- ✦ nadrobić szkolne zaległości
- ✦ pomóc innym i czegoś się od innych nauczyć

„PROMYCZEK” JEST WŁAŚNIE DLA CIEBIE!
*Przyjdź i kreuj naszą rzeczywistość!
 Zdobądź pasję! Rozwijaj się!*

BLIŻSZA OFERTA ORGANIZOWANYCH W ROKU SZKOLNYM 2019/2020
ZAJĘĆ JUŻ NIEBAWEM, ALE TY JUŻ DZIŚ MOŻESZ MIEĆ NA NIĄ WPŁYW!
ZACHĘCAMY DO WSPÓŁPRACY!

POLUB NAS NA I ŚLEDŹ, CO U NAS SŁYCHAĆ!